

31/241

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Vol. 12
సంపుటము ౧౨

చెన్న పట్టణము 1925 వ సం॥ అక్టోబరు నెల 21-వ తేది బుధవారము
శ్రీ కొంఠనామ సంవత్సరము, కార్తీకమాస శుద్ధ చవతి ౪.

No. 168

సంచిక ౧౬౮

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము నకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబోగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి జేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండవగిరసి.

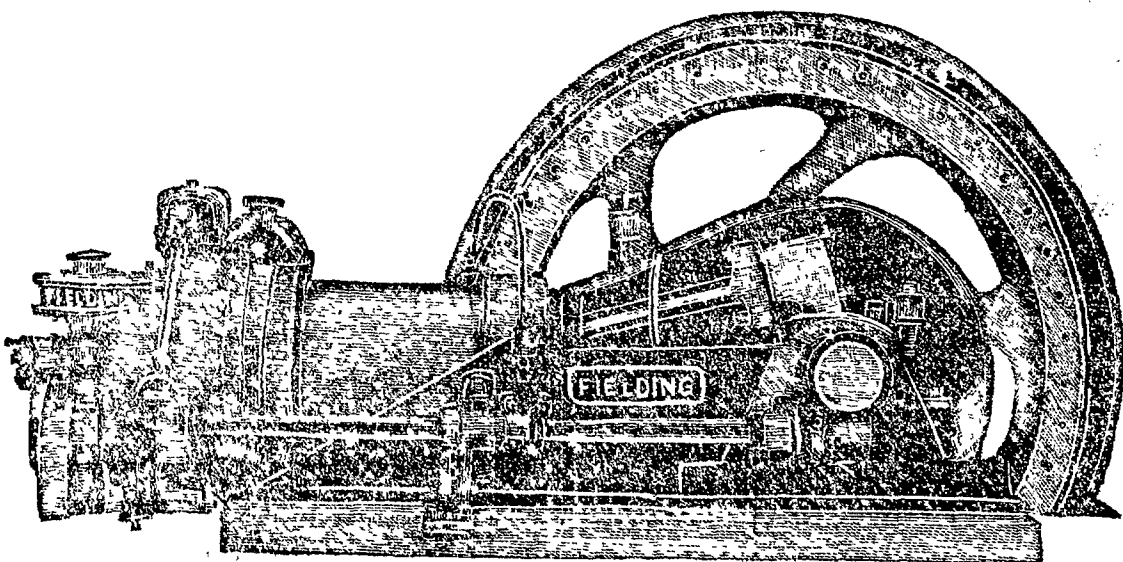
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుచెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 109 ప్రేరిరోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

The safest, simplest, strongest and the most
advantageous Oil Engine with many improvements.

“ఫీల్డింగు”

వేటెంటు ఫేస్టిక్విక్ స్టార్లింగు శమిడిశల్ కూడు ఆయిలు యింజను

వేపరైజరు స్ట్రపుతో కాల్చవలసిన అవసరములేకుండగనే
రెండే నిమిషములలో స్టార్టుకాగలను.

వీటిసామానులు చాలా బలముకలవిగాను మంచి టెంపరు కలవిగాను వుండుటవల్ల చాలాకాలము
అరిగిపోకుండా పనిచేయుటలోను లోడ్లు లాగుటలోను యీ యింజనులు చాలా ప్రసిద్ధిచెందివున్నవి.

కూడు ఆయిలు ఖర్చు బహు తక్కువ. ఎటువంటిమట్టి కూడు ఆయిలుతో నయినను బహు
శక్తిగా పనిచేయును. 52 బి. హెచ్. పి. వరకు అన్ని సైజులు యెప్పుడున్న స్టాక్లోవుంచ
బడును. ధరలు బహుసర్వసముగావుండును.

సోల్ ఏజెంట్లు:—డి.ఎల్. శాస్త్రి అందుకో, 12, తంబుచెట్టివీధి, మెద్రాసు.

బ్రాంచి ఆఫీసు, కొత్త అగ్రహారం, విజయనగరం.

వెల్లింగ్టన్ సినిమా 953

20-10-25 మంగళవారము నుండి 23-10-25 శుక్రవారమువరకు
పతేడి టెట్టెవ్ పోలీసు ఆట

ఇన్ టూ ది నెట్ 2 వభాగము

మ్యూజిక్ కమిషనరు పోలీసుగాతైన రిచర్డు ఐ.
ఎక్. ఫ్రేట్ గారిచే వ్రాయబడినది.

ప్రైయిట్ త్రా

5 భాగములు ప్రామాణిక ప్రవర్తించబడును.

క్రాన్ థియేటరులో 2253

ప్రతిదినము ప్రదర్శనము మార్చబడును
మదన్ థియేటరు లిమిటెడ్ ప్రదర్శించెదరు.

బుధవారము 21-10-25, 6-15, 9-30 గంటలకు

మేరికొరిల్లిస్ నావల్ సిచ్చర్

“సాలోను ఆఫ్ సైతాను”

గురువారము 22-10-25, 6-15, 9-30 గంటలకు

మేరి కొరిల్లిస్ గొప్పప్రేమ సంబంధమైనకథ

“తెల్పా” 6 మంచి భాగములు

శుక్రవారము 23-10-25, 6-15, 9-30 గంటలకు

దిరెక్టు ఇన్ గ్రాం ప్రొడక్షన్

“లైక్ ది పేన్ మెంటు ఎన్ డ్యు”

7 అద్భుతమైన రీల్సుగలది

ఆంధ్రనైషధ సారము తెల 0-12-0

శ్రీనాథునివైషధము నమనరించి వచనరూపమున వ్రాయబడినది

సుగుణమణి

మనోహరమగు చక్కని నవల తెల 0-8-0

పాండరీక మాహాత్మ్యము

పాండరీకమాహాత్మ్యం ప్రవృత్తము తెల 0-8-0

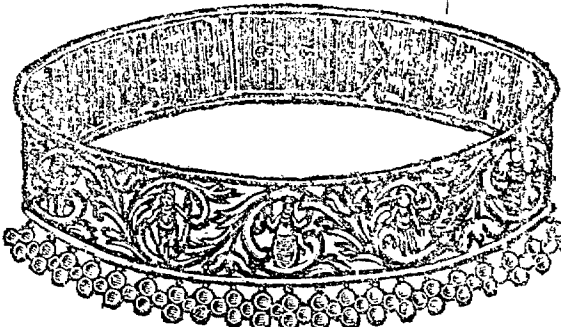
గ్రంథముల టెట్టు 1-8-0 | పోర్టు చార్జీల ప్రత్యేకము.

అత్తలూరి సూర్యనారాయణ, ఈమని. (నంటూరు, గా.

మీరు మగ్గమునుండియే సరాసరి తెప్పించుకొనుడు

కరాచిమాస్తరు చీరలు మేలైనవట్టు, అద్భుతమైనసరిగ అంచుగలది పలురంగులలో గలవు. 9 గజములు 44 అంగుళములు నిడివిగలదు చీర 1 కి ధర రూ 30-0-0.

Annappurna Silk Stores, Benare: City.

చిత్రపువను కసిషీలు, పూజలు, మొదలగు నవిగల నాగవత్తులు, పట్టెడలు, నాగరములు, జడ కళ్ళలు, మల్లెమొగ్గలు, రోజాపువ్వులు, కెంపులు, పచ్చలు, పుష్కరాగములుచేర్చి కట్టబడిన మోపులు, హాసకళ్ళలు మొదలగునవి, వెండి సామానులను మావద్ద సిద్ధముగా నున్నవి. అక్కరలేనివో పున్న కొని పైకము వాపసిచ్చెదము. సవరము బంగారుకు, సీమవెండికి, మేలైన పుష్కరాగములకు కెంపులను పూచీ నిచ్చెదము

ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి, గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ

నగలవర్తకులు, 25 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

గణములలో శ్రేష్టము! బజారునందలి రకములన్నిటికంటె మేలైనది!! వెలలా సరసము!!!

రాజేశ్వరి

బొర క్కునబుచ్చి

చర్మవ్యాధులకు

వజ్రాయుధము

మైనపువ్వులు, అన్ని రకముల సబ్బులు కూడా దొరుకును. అన్ని స్థలములలో ఏజంట్లు కావాలను.

ఆర్. ఆర్. సోపు అండ్ క్యాండిల్ వర్క్సు, బెజవాడ.

అనలు బింక మా

రక్త గొడుగులు.

గట్టి సరకు సరియైన వెల సమ్మక మైనది.

తక్కువ రకము గొడుగుల కొని మోసపోకుడు.

మా ప్రాచీనమగు సమ్మక ముగల బింకమార్కు పరియు బెల్లాక్ (బుట్ట) మార్కు గొడుగుల చూచి కొని తృప్తి పొందుడు.

బింక మార్కు బెల్లాక్ మార్కు గొడుగులే న్రపంచమున ప్రసిద్ధి జెందినవి.

ఇబ్రాహిం కటిం అందు సన్న

60 సం॥ కాలముగ గొడుగుల వ్యాపారస్థులు, నెం 251, 252 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

మీరు ఒక బైసికిలును కొనుటనుగుఱించి

యోచించుచున్నారా?

ప్రపంచమందు అంతటను ప్రచలించే ఆమోదించబడిన స్థాకు మావద్దనున్నది. ఏటికంటెను మంచిది ఎచ్చటను లేదు. **Homer & Co, Cycles and Gramophones**
1/5, Broadway, Madras.

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

జులైసరకులు (21-10-25)

ఇరువదిగజముల "పిస్" ధరలు

కారికమ్మలు—22 X 22 ముంగిసమార్కు (ఎరు 10-8 (బి) రూ 11-12-0. సరాసరిరకము రు 10-6.

కారికమ్మలు—22 X 22 వేరు రకములు (బి) రు 10-12, సరాసరిరకము రు 9-8.

తెలుపుములు—1708 రు 15-6; -గ్లాస్ 9000 రు 15-8; ఎల్. ఎల్. 78 రు 10 14, ఇ. సి. 73 రు 11-8; 88-888 రు 15-14; బి. సి. 78 రు 11-0, 7978 రు 11-0. 2908 రు 9-12; 8973 రు 11-0.

నూలు

40 నెంబరు, సీమ (5 పౌ|| కట్టుకు)—టూక్రి రు 7-2-0, చలువ రు 8-0; పచ్చరంగు రు 10-4, పడవ రు 9-6; కాశి రు 9-6, సవరను రు 9-4.

40 నెంబరు జపాను (పదిపానుల కట్టు)—నక్షత్రము రు 18-1-6.

60 నెంబరు సీమ (5 పౌ|| కట్టుకు)—అడక తెర రు 19-8. నెమలి రు 19-1; "శేట్" రు 18-12; గొడ్డలి రు 11-4-6; ట్టింగడి రు 11-3-6, ఎద్దు గడిమారము రు 11-2; సింహము పేటకాడు రు 11-2-0; పెనసలు రు 11-2-0.

60 నెంబరు జపాను (పదిపానులకట్టుకు) — భూగోళము రు 17-14, నీలంజేప రు 20-10-0.

లోహములు

ఇనుము:—బెల్లియను చట్టకమ్మిలు ఒక బారువకు ధర రు 28; రు 29.

ఇత్తడిరేకు:—ఇంగ్లీషు రు 256; జర్మను (డిట్మాక్) రు 258; రాగిరేకు:— రు 280;

టిక్రేకు:—(90 మొదలు 95 వరకు ఉన్న కేస్ ఒకటికి) రు 19-0-0.

కలాయి పెంకురేకు:—24 "శేట్" 6" 7" 9" రు 15-4. 8" రు 15-8 10" రు 15-8;

సిమెంట్ పీపాకు వెల:—

నార్స్ ఆవుమార్కు రు 10-8; "వెస్-వేర్" రు 11-0-0. రంగులు హెడ్డెడ్ నైట్ పీపాధర

అలిజరైన్:—20% ఆవుమార్కు రు 72; 20% నాల్గు సుజ్జములు రు 70;

"బైక్రామేట్ పాటాష్" హెడ్డెడ్ నైట్ ధర 88 0.

చక్కెర

జావా సిద్ధము సరకుముట్టులు 1-కి 28-4-0

నాయిదాధరలు.— అక్టోబరు రు 27-8, నవంబరు రు 27-4; డిసెంబరు రు 27-4;

ఆముదపు గింజలు

164 పానుల బస్తా గిడ్డంగివెల రు 17-0-0;

వేరు సెనగనూనె

"గానుగ" రు 118; "వెస్" రు 118;

ఆముదము

రు 110 (గ్రామగర)

పదునుచేసిన తోలు రతి 1 టిక్రి

	మొదలు	వరకు
ఎద్దుతోలు (8 మొదలు 8½ రతులు) రు 0 15 0	రు 0 15 6	
" (తేలిక) రు 1 1 8	రు 1 1 9	
" బెంగళూరు (8 మొదలు 8½) రు 0 15 4	రు 0 15 9	
" " (తేలికైనరకము) రు 1 1 9	రు 1 2 3	
" (మట్టాడ) రు 0 15 6		
" (విజయనగరం 7½ 7½) రు 1 0 0	రు 1 0 8	
" (ఏలూరు 7 7½) రు 1 0 9		
గోదతోలు రు 0 10 0		
గోదూడతోలు రు 0 15 9	రు 1 0 9	
ఆవుదూడతోలు రు 1 8 6	రు 1 10 6	

రామమోహనఫార్మసీ, బెజవాడ.

2198

సమస్త ఆయుర్వేదావధములు సరసమైనధరలకు విక్రయింపబడును. కొరువారికి క్యాటలాగు ఉచితము.

శ్రీ మైలవరం బాలభారతి స మా జ ము వా రు బందరు మినర్వ సినిమా హాలులో

25-10-25 ఆదివారం రాత్రి

సావిత్రి నాటకమును

ప్రదర్శించెదరు

ముఖ్య పాత్రలు

సత్యవంతుడు:—యశవంతి సూర్యనారాయణగారు.

సావిత్రి:—పుష్పలహరి సంతోషరావుగారు.

యముడు:—గూడపాటి నరసింహారావుగారు.

పైసమాజంవారు ప్రదర్శించు నాటకములలో సావిత్రి ద్రోపది ప్రహేళికీర్తనల పుస్తకములు విడివిడిగా ఒక్కొక్క పుస్తకం 13 రు 0-12-0. విశిష్టార్థి ప్రత్యేకము. వలయువారు కే. పున్నయ్యగారు మైలవరంహాల్ బెజవాడ అని వ్రాయును.

డాక్టర్ కె. పట్టాభిరామయ్య,
కార్యదర్శి.

భరతమునిబృందం

నాట్యకళానిలయం, బెజవాడ.

బందరు బుట్టయ్యపేటహాలులో

24-10-25 వ తేదీ శనివారం రాత్రి 9-30

గంటలకు శ్రీ మోతే నారాయణరావుగారి ఆధిపత్యముక్రింద,

మృచ్చకటికమును

26-10-25 వ తేదీ సోమవారం రాత్రి 9,30

గంటలకు శ్రీ ముట్నూరి కృష్ణరావుగారి సముఖమున

రామదాసునాటకమును

ప్రదర్శించును

ముఖ్య పాత్రధారులు

మృచ్చకటికము:

కకారుడు:— నెల్లూరు నాగరాజరావుగారు

చారుదితుడు:— బుద్ధిరాజు లక్ష్మీరావుగారు

వసంతనేన:— ఆరణి సత్యనారాయణగారు

మైత్రేయుడు:— అమరవాది హనుమచ్ఛాస్త్రిగారు బి. ఏ.

శర్మిలకుడు:— భరతాచార్య బి. టి. రాఘవాచారిగారు

విటుడు:— కె. వి. కృష్ణయ్యగారు

రామదాసు

కబీరు:— మైసూరు కృష్ణమూర్తిగారు

రామదాసు:— ఆరణి సత్యనారాయణగారు

తానీసు:— కొత్తర్రకోట రంగారావుగారు.

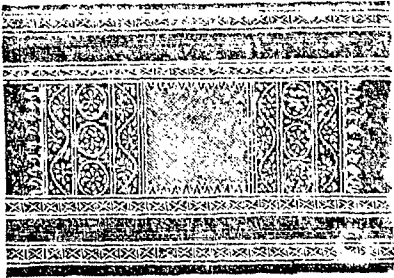
రేట్లు మామూలు:—

రామబ్రహ్మం,

మానేజరు.

2389

మర్నీరైడ్ చీరలు

గట్టిచాయ చేతి

మొగ్గలలో తయారుచేయబడిన చీరలు, పచ్చ, నలుపు, సాధారణ కాపీ కలర్లలో అంచు కు కలా వరు బార్లరు కొంగు కలావరు చుట్టు

కంటివేళినది వుపయోగించుటకు అందరికిని అనుకూలముగా నుండును, వెల తక్కువలో యిప్పటికాలము తరహాగా తయారుచేయబడినది. మీరు తెక్కించుకొని మీకు సమాధానంలేనిచో 8 రోజులలో వాపసుపంపిన మీసొమ్ము తిరిగి పంపివేయవలెను. పాచ్చలతో మా క్యాటలూరు సహితం పంపవలెను.

14 రూ యేరంగులో కావలసినను 1 కి ధర

12 రూ కలావరు లేకుండా రంగుబార్లరు 1 కి ధర

పోస్టుచార్జి వేరు వి. పి. గా పంపవలెను—

వో. వెంకటసుబ్బ శెట్టి,

క్రిక్రిష్టహాల్, బెంగళూరుసిటీ.

ఆంధ్ర కాన్ఫరెన్సులు, బందరు

ప్రతినిధులు, ప్రేక్షకుల సౌకర్యాన్ని సులభం మోటారుబుట్ల వర్సాటు

21-10-25 నుండి 25-10-25 లేదవరకు

	బెజవాడనుండి బయలుదేరుట	బందరుకు	బందరునుండి బయలుదేరుట	బెజవాడకు
మొదటిబండి	ఉదయం 5-0	8-30	మధ్యాహ్నము 3-0	సాయంత్రము 6-30
రెండవబండి	,, 6-0	9-30	సాయంత్రము 4-0	రాత్రి 7-30
మూడవబండి	,, 7-0	10-30	సాయంత్రము 5-0	రాత్రి 8-30
నాల్గవబండి	,, 8-0	11-30	సాయంత్రము 6-0	రాత్రి 9-30

పండాలు

భాగల్పూరునుండి మేము బంకాకు మోటారులో వెళ్లితిమి. అచట మాలానా షఫీసా హేబుగారి అగ్గవత్తక్రింద మండలసభ జరుగుచుండెను. అచట జనులు వేలకొలది చేరిరి. నానుడకును దెబ్బ తగిలినందున వారి మధ్య సత్సహగరూక తతో సడవలసి వచ్చినది. అటునుండి దేవగురుకు వెళ్లితిమి. దానినే వైద్యనాథధామమనిగూడ పిలవెదరు. అది గొప్ప పూజాక్షేత్రమును ఆశోగ్గసానమునుగూడ వైయున్నది. చుట్టును కొండలున్నవి. ఆపట్టణము చాల అందముగా నున్నది. వంగ రాష్ట్రమువారి కది చాల ముఖ్యమైనదలము. అచట దేవాలయమున పూజచేయువారు పండాలు. ఇతరచోట్లకును పండాలుకల గాక పీఠంవరుకు చాల పరిజ్ఞానము కలిగియుండిరి. వలంజీరులలో చాలమంది పండాయునులే. వారు యాత్రికులకు "చాల సహాయమును చేసిరి" నేను వింటిని. వారిలో ఆంగ్లవిద్య నభ్యసించిన వారు గూడ చాలమంది యున్నారు. ఒకరు హైస్కూలుగా నున్నారు. వారు నా ఉపదేశమును కోరిరి. "మీరు యాత్రికులనుండి ధనమును లాగి ధనవంతులగుటకు చూడ గూడదు. యాత్రికులకు సర్వవిధముల సహాయము చేయుచుండవలెను. మీరు సర్వర్థము గలిగియుండవలెను. అప్పుడే యీ దేవాలయమునకు పూజ్యులగును" వేరు సార్థకమును" అని నేను తెలిపితిని. వారందరును అంగీకరించిరి. ఆదేవాలయములోనికి అస్పృశ్యులగు గూడ రానిచ్చెవరని వారు తెలుపగా నాకు చాల ఆశ్చర్యము కలిగినది. పిమ్మట విశాలమున దేవాలయవరములో దేవాలయమున కెదురునున్న ఖాళీలను స్త్రీలసభ జరిగినది. పండావలంజీరులు చేసిన ఏర్పాట్లు చాల ప్రశంసనీయముగా నుండెను.

పిమ్మట బహిరంగసభ జరిగినది. ప్రజలపక్షమున సన్మానపత్రము చదువబడెను. ప్రజలు 1921-22 లో చాల కష్టములకు పాలైరిని సన్మానపత్రమున వివరింప బడెను. ఆ మండలమునే సాంధ్యాలపరగణా లందురు. అచట కమిషనరు యిష్టమే చట్టము.

1921-22 లో మద్యపానము చాల తగ్గిపోయినదిగాని పిమ్మట మరల సాంధ్యాలలు త్రాగవారంభించిరియు. ఇద్దరును వ్యాపింపజేయుట కధికమైన అనకాశముకలవనియు వారు వివరించిరి. "కష్టపడకుండ స్వరాజ్యమురాదు. కష్టములు వచ్చినపుడు ధైర్యమును వదులకూడదు. అటులండించో కష్టనెంతర వధికమును నుఖము కలుగును. ఈ మండలమున కష్టములవలన ప్రజలలో దుష్ప్రీతి కలిగినదని వినుటవలన నాకు చాల విచారము కలుగుచున్నది. దేశసేవకులైనను యితరులకు మార్గదర్శకలుగానుండవలెను. రాట్టమును వ్యాపింపజేయవలెను. మద్యపానమును మాన్పించుటకు నిరంతరమును ప్రచార మొనరింపవలెను." అని నేను సుడివితిని.

పిమ్మట మ్యూనిసిపాలిటీవారు ప్రత్యేకముగా సన్మాన పత్రము నొసగిరి. టిక్కెటుల పద్ధతిని పెట్టుటవలన వేలకొలది ప్రజలు రాలేదు. కొంచెము పెద్దదియగు గృహమేదైన చాలియుండునుగాని మ్యూనిసిపాలిటీవారు చిత్రమైన ప్రకృతిశోభగల ఫలమున అందమును కాలను నిర్మించి చిగురుటాకుల తోరణములతో చక్కగా నలంకరించిరి. ఆ యలంకారమును చూడగా దేవాలయమునకు పోవుదారియును ఆపరిసరములును చాల అనభ్యముగానుండిన సంతతి నాకు జ్ఞాపకమునకు వచ్చెను. అందువలన ఆసభలోనే ఆవిషయమును గూడ నేను తెలిపితిని. "నేను చాల పుణ్యక్షేత్రమును చూచితినిగాని సాధారణముగా అన్నిచోట్లను దేవాలయప్రాంతములు చాల మురికిగాను అపరిశుద్ధముగా నేయుండెను. కొన్నిచోట్ల దుర్వాసనకూడ కలుగుచుండెను. ఇంకను దేవగురులోనే తక్కువయని చెప్పవచ్చును. మ్యూనిసిపాలిటీవారును యాత్రికులును పండాలును కలసి పనిచేసినచో ఈ దుష్ప్రీతి నివారణ కాగలదు. దేవాలయపరిసరములు శృంగారముగను కునుమ సౌరభభరిత సుగంధంబురములగును ఉండే జరములుగను నుండవలెను. కాన మీరు శ్రద్ధవ్రాసినచో ధనికులకు యాత్రికులు ధనము నొసంగగలరని" నేను వారి కెరింగిచితిని (మో. క. గాంధీ ఎంగయిండియా 15-10-25).

మన్మాదులో సూలు వదుకుట

ఆగ్రటు నెలలో నేను కలకత్తాకు వెళ్లనపుడు మన్మాదు హస్త నన్ను చూచుటకు కొండరు మిత్రులు లైలువైవనుకు వచ్చిరి. రెండుకరణ పెట్టుల జరుగుచున్నదని నేను మామూలుగా వడిగితిని. వారేమియును బయలు చెప్పలేదు. రెండువారల విషయమును కొంత శ్రద్ధబూనిరి. పెట్టెంబరు 8 వ తేదీని వారు నాకొక లేఖను వ్రాసిరి. ఇప్పటివరకు 20 మంది దీక్షగా ప్రతిదినమును సూలు వదుకువా కేర్పడిరి. అని ఆలేఖలో నున్నది. ఇది చూడునాల్ల ముచ్చట గాకుండుగాక యని మాత్రమే నేను కోరెదను. ఏలనగా నిరుడుగూడ నిటులే కొందరు దీక్షబూనిరి. కాని అని అప్పుడే అంతరించినది. ఒకదీక్ష బూనినపుడు దాని సెంశమాత్రమును తప్పకూడదు. దీక్ష యనగా నేమి? దేరి యలకు వాదానము చేయుటయే. వాదానములను చేయువారు పాజాలుగాని అక్కకులుకారు కావున యిమన్మాదు వారు తమ చేరులకు భారత తంతుకారక సంఘమునకు తెలిపెదరని నమ్మెదను. (మో. కా. గాంధీ. ఎంగయిండియా 15-10-25)

*** **

బీహారు వార్తలు

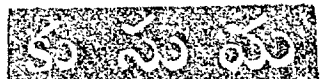
కులమునుండి వెలివేయుట

భాగల్పూరులో రాష్ట్రీయ మార్వాడీసభ జరిగినది. ఆ సభలో సంఘబహిష్కరణమును గూర్చి నేను మాట్లాడితిని. "సర్వర్థమును, ప్రజల విశ్వాసమునకు పాత్రులను, వ్యక్తిద్యమ ములవలన పగదీర్చుకొనువారు గాక సంఘము మేలుకొరకే పని చేయువారు నగు ప్రజానాయకులకు వహజములని చేరు. ఎవరి నైన సంఘమునుండి వెలివేయుటకు నిట్టి వహజములకు మాత్రమే అధికారముకలదు. విద్యాభ్యాసము కొరకును న్యాయమైన ధనార్జనకొరకును స్త్రీమరులలో విదేశముల కేసినవారిని, తిగిన వరునికి తమ కుమార్తెల నియ్యగోరి అన్యశాఖలోని యువకులకు ఓడ్రు నిచ్చి పెండ్లిచేసినవారిని, బాల్యమునందే భర్తలను గోత్రోన్వయన పూర్ణులకు మరల పెండ్లి చేసినవారిని వెలివేయుట మిక్కిలి అగ్రమును. వల్లాలశ్రమపద్ధతి హిందూసంఘమున ముఖ్యావసరమే గాని దానిని ఉద్ధరింపగోరినయెడల ఒక్కొక్క ఎర్థములోను ఇ పుడేర్చిన భిన్న శాఖల నన్నింటిని రద్దుపరచి ఏకశాఖగా చేయుట చాల అవసరము. మార్వాడీ బ్రాహ్మణులనును వెంగళ బ్రాహ్మణులనును, మార్వాడీ వైశ్యులనును వెంగళ వైశ్యులనును సంబంధ బాంధవ్యము లేల జరుగగూడదు? సాంఘికనాయకు ఓట్టి విషయములలో శ్రద్ధగా పని చేసిన నే నాయకత్వము సార్థక మగును.

తమ కుమార్తెలకు 16 ఏండ్లలోపున పెండ్లి చేసినవారిని ముఖ్యముగా వెలివేయవలెను. వ్యభిచారము రహస్యముగా జరుగకుండ చేయవలసిన బాలవిలంబులను ముఖ్యముగా పెండ్లిండ్లు చేయవలెను." అని నేనాసభలోనుడివితిని. (మో.క. గాంధీ ఎంగయిండియా 15-10-25.)

సీనా 1-03

ర్పు 2-0-

వి. పి. చార్జి వేరు.

ఈమందు గవేరినా అను సెగరోగమును 24 గంటలలో నివారింపి మాత్రద్యారమునుండి వెలువడు ప్రాపమును మూత్రము విడుదలవచ్చును గలుగు చురుకుపోట్లు, మొదలగు బాధలను వెంటనే నిర్దిపివేయును. స్త్రీలకు గలుగు రేవిధమయిన కుసుమవ్యాధులయినను ఆశ్చర్యముగా కుదుర్చును. 1766

అనందకుటీరము, పోస్టు బాక్సు 246
18, బై రాగిమునంపి, మదరాసు.

అయుర్వేదావధ రత్నాకరమ్

అపూర్వ అత్యద్భుతగ్రంథము
కొద్దిరోజులవరకు వెల 8-0-0. 2046
శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి
ప్రిన్సిపాల్ అండు సీనియర్ డాక్టరు, బెజవాడ.

అంతయు కాస్త్రీయము.

రహస్యము లేదు!

ఆంధ్ర ఆయుర్వేదిక్

ఫార్మసీ లిమిటెడ్

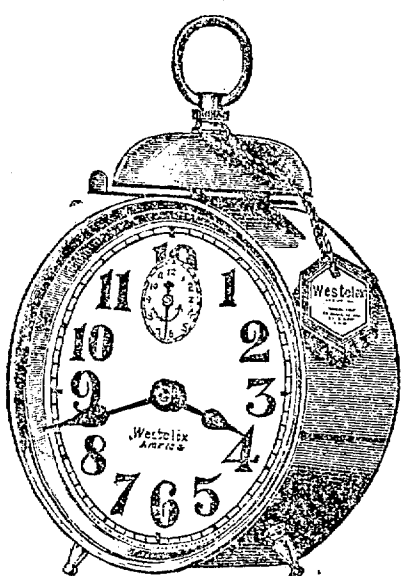
2227

19, హాన్స్ రోడ్డు, మాంటూరోడ్డు, మద్రాసు.

భిష్కగ్రత్న ఆచంట లక్ష్మీకణ్తి, బి.ఎ. ఎం.బి.సి.ఎం.,
గారిచే స్థాపించబడి కొలంబో మొదలు హరి
ద్వారమువరకు ఎల్ల ప్రదేశములందును పెక్కు
మొదటితరగతి బంగారు పతకములు బడసినది.

ఆమూల్యము లగు
ఆయుర్వేద ఔషధములకు పుట్టినిల్లు.
క్యాటలాగు ఉచితముగా యివ్వబడును.
ఏజంట్లు కావలెను.
వలయువారు మేనేజరునకు వ్రాయవలెను.

గుడ్ మార్నింగ్ అలారం టైమింగ్

యెన్నె
టైమ్ స్టేట్మెంట్
ఆఫ్ ఆమెరి
కాలోనున్న
వెస్టు క్రాస్
బిగ్ బెక్ క
ర్యాగరము
నందు యిది
తయారు చే
యబడినది.
చూచుటకు
చాల అంద
ముగానుండు
ను. మిక్కిలి
గట్టిగా త
యారు చేయ
బడినది.

తెల్లని డయలు, ఆరేమియా సంఖ్యలు, 6 1/2" అం. ఎత్తుగలది.
అలారము అవసరములేకపోయిన త్రిప్పి వేయవచ్చును;
ఒక సంవత్సరం పూచీ పత్రముతో సహా సరఫరా చేయబడును.
ధర 1 కి రూ 6-12-0 లు మాత్రమే.

కాదరు అండ్ యూనైట్ బ్రదర్స్,

(1888 సం॥ నుండి గడియారముల వ్యాపారము చేయువారు.
గవర్న మెంటు, రైల్వే స్టేషన్లు, రిటైర్మెంట్ కార్యాలయములు, మదరాసు.

Khader & Yousuf Bros.

Govt. & Rly Suppliers, MADRAS

మాన స్థానిక సినిమాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (సది అణాలు)

జెలసులభము! (హాస్యభర్తల ప్రత్యేకము) గుణమధికము!
శరీరములో ఉష్ణాధికముచే కలిగిడి పైత్యకాశ
కీమాత్రలు దివ్యావృత్తము. అశీర్వము, అరుచి, ఆవులించులు,
అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల
యందు బలక్షయము, పిక్కిలు, పార్శ్వములు, శిరస్సు,
జేర్లు, అస్థులు మొదలగువానియందు గలిగిడి నొప్పలను
బోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును.
ఈమాత్రలు మేహవాతనొప్పలను వెంటనే మాన్పును.
ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ
మగుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును.
ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

చిరునామా:—

(1078)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

హాస్య నిమగ్నములు, ఎలకురు, కృష్ణాజిలా

దేహమునందు ఎల్లవ్యాధి
యందును అనావశ్యములైన
రోగులను శిశువులను

మొత్తివేయును. ధర బుడ్డి 1 కి 0-8-0. 8 బుడ్లి వాకేసారి
కొనేవారికి తపాలుఖర్చులు యినాము.

అమరావతి యేజన్స్,

హార్మటవున్సు, మద్రాసు.

ఆంధ్ర విశ్వ విద్యాలయ చట్టము

ప్రత్యేకాభిప్రాయములు

సర్. ఆర్. వెంకటరత్నం నాయుడుగారు

సర్. ఆర్. వెంకటరత్నం నాయుడుగారు మదరాసు
విశ్వవిద్యాలయము వైసు ఛాంసలరుగారు దెచ్చిన ప్రత్యేకాభి
ప్రాయవివరము:

(ప్రస్తుత మీ రాష్ట్ర) విశ్వవిద్యాలయ విధానమునందు
నాహోదానుబట్టియు ఈ విల్లు నామోదిం ప బ డ జే సి న
యత్నము బట్టియు నేను ప్రత్యేకాభిప్రాయము ప్రకటించుట
చాలావంధికి వివేకపు చర్యగ దోచును. అందుచే నిష్ప్రములేక
పోయినను తప్పనిసరి యగుటచే యీ నోటు వ్రాయుచున్నా
ను. ఈ విషయమును గమనించి చదివినచో బాగుగ తెలియ
గలదు.

కేంద్రీకరణము

నే నొకవిషయమును ముఖ్యముగ గమనింప గోరెదను.
నెలెట్టుకబట్టివారు దెచ్చిన "నూతనవిశ్వవిద్యాలయ ప్రత్యేకత"
"6 వ క్లాజునందలి (3) వ పబ్లిక్లజులో సవరింపబడిన రీతిగా
నన్ను ముఖ్యముగా" అను వాటినిగూర్చి జాగ్రతగా గమ
నింపవలసియున్నది. విశ్వవిద్యాలయమునందు కేంద్రీకరణ సూ
త్రము ఆదర్శనియముగ నేయున్నది. కాని యేదియైతే నేను
ఎంతవఱ్ఱము గన్గినను కేంద్రీకరణవిధానమే ఆచరింప దలంచు
ట మంచిదిగాదు. ప్రస్తుత పరిస్థితులను సర్వముగ వచ్చునట్లు
ములను మరువరాదు. ఇప్పటి విధానము ఆచరణలో టైటుగా 25
ఏండ్లబోవున రెండు విశ్వవిద్యాలయకేంద్రీకరణము తేర్చుదును
(1) ఆ నం త పు రం (2) రా జ మం ది వి శాఖ
పట్టుములు గల ల సి రెం డ వ ది. రా జ
మండ్రిలో సకలసౌకర్యములు, కార్యస్థానాధికారము నుండు
టచే విజయనగరము మచిలీపట్నం కళాశాలలు క్షీణించిపోవును.
రెండవద్రోడు కాలేజీలు పునరుద్ధరింపబడిన సెకండరీ స్కూళ్లు
గను లేదా విశ్వవిద్యాలయవిధానమునకు పూర్వ ముండు విద్యా
సంస్థలగనో మారిపోవును. కావున ఒరిస్సా-మదరాసులపర్య
ప్రాంతమంతకు వివిధకళలు, శాస్త్రముల కునికెట్లగు విశ్వవిద్యా
విద్యాసంస్థ ఒక్కటి- రాజమండ్రిలో నుండునని భావింప
వచ్చును.

ఎ- ఈ ప్రాంతమునందు వివిధకళలవారి ఆర్థిక,
సాంఘిక సాంప్రదాయములను బట్టి యీ నూతనవిధానమును
గమనించినచో నిది వారి విజ్ఞానాభివృద్ధికి ప్రతిబంధకముగ పని
జేయునేమా యని భయముగుచున్నది.

(1) ప్రతికళాశాలయు చుట్టుప్రక్కలవారికి జ్ఞానాభి
వృద్ధి కలిగించును. (2) ఎక్కువ జన స సం ఖ్య గ లి గి
ఎక్కువవలకుబడి గల కొన్నిసంఘములవారు, చేరువగా విద్యా
సంస్థ లున్నప్పడే ఉన్నతవిద్యకు ఆర్జింపబడుదురు.

(3) ఇంత యెక్కువ వైశాల్యమునకు ఒక్కటే కేంద్ర
స్థాన ముంచినయెడల భవవంతులు కానిసామాన్యులకు ఇబ్బంది
గా నుండును.

ఓ:- నూ త న వి శ్వ వి ద్యాలయమునందు
మదరాసు వి శ్వ వి ద్యాలయమునకు చెందియున్న
కాలేజీలు వాటంత నవియే కలిసిపోవునట. వాటి ప్రస్తుత
యం దుండుట కంగీకరించుచు నూతనవిశ్వవిద్యాలయమువారు
ఎక్కడనున్నవాటిని అక్కడ నుండనీయరు. ఆకాలేజీలు ప్రా
తస్థానముల విడిచి రాజమండ్రిలో నిర్మింపబడవలెను. లేదా
విశ్వవిద్యాలయములో సంబంధము త్రెంచుకొనవ
లెనట. మదనపల్లికాలేజీ మొదటిగ్రేడు కాలేజీగా మారుటకు
అర్హి పెట్టుకొనగా, అప్పుడే విచారణసంఘము బోయి చూచిన
చెప్పును. పితాపురం రాజాగారి కాలేజీ కూడ మొదటి గ్రేడు
కళాశాలగ మారుటకు సిదివరకే అర్హి పెట్టుకొనెను. గుంటూరు
లోని ఎ. ఇ. ఎల్. ఎం. కాలేజీ అట్లు మారుటకు సిద్ధముగ
నున్నది. కాని ఉన్నతవిద్య ప్రసాదించు ఈ నూతనవిద్య
వచ్చుయిపోవలసినదే. ఇట్టివిధాన మెట్లు న్యాయమునో ఆచర
ణీయముగనో తెలియకున్నది.

ఓ:- మూడవవిషయ మేమన, సమద్రతీరమున గల
ప్రాంతమంతకు ప్రభుత్వమువారి కళాశాల ఒక్కటి యుండగా
మివనరీలు లేక జమీందారీల చేపొషింప
బడు కళాశాలలు, 2 మొదటి గ్రేడు
కళాశాలలు 6 రెండవగ్రేడు కళాశాలలు గలవు. ఈకేంద్రీకరణ
ధానము నవలంబించినచో ఈ పైసంస్థల సహాయము ప్రయత్న
ములు నానాటికి నశించిపోవును. విద్యావ్యాప్తకభార మంత

యు ప్రభుత్వమువారిపై-అనగా పన్నులు చెల్లించువారిపై
బడును.

సవరణలు

పైనదెచ్చిన అభిప్రాయములు సత్యములేయని తలంచి వి
లువ యొసంగినచో ఈనూతనలను గమనింపవచ్చును.

(1) 6-వ క్లాజు నులోని 3-వ పబ్లిక్లజునందు 3, 4 వం
తులయందున్న "మొదటిగ్రేడు కళాశాలగా" అను పదముల
తీసి వేయవలెను. లేదా (2) ఈపబ్లిక్లజు మదరాసు విశ్వవి
ద్యాలయమునకు చెందియున్న ప్రస్తుత ఆర్ట్స్ కాలేజీల కను
వర్తింపదని వేరొక మరతు చేర్చవలెను.
లేదా (3) ఈ పబ్లిక్లజు చట్టము అమలుజరుపబడిన
సివ్యుట 5 ఏండ్ల వరకు ఆచరణలోనికి రాదు, అను మరతును
చేర్చవలెను.

1922 సం॥ విశాఖపట్నములో గా॥ విద్యామంత్రిగారి
అగ్ర్యక్షత్రేంద్ర ప్రభుత్వమువారు సహజేత పరచిన సభలోని
తీర్మానముల నిచ్చుట జేర్చొందును.

"ఇప్పుడున్న కాలేజీలయందు ఇకముందు నిర్మింపబడు
వానియందు ఆర్ట్స్ సైన్స్ బీచింగులలో పాసు డిగ్రీ శిక్షణ
యొసంగవలెను అట్టిశిక్షణ గల కళాశాలలన్నిటిని అఫిలియే
టేడు కాలేజీలుగా చేర్చుకొనవలెను. అని తీర్మానించడ
మయినది.

"సమర మూడు విద్యాశాఖలందు ఆనర్సు పోస్టు గ్రా
డ్యు యేటు కోర్సు, ప రి. కో ధ న వి ధా న ము
గూడ విశ్వవిద్యాలయమువారు నిర్మించు కళాశాలలయందు
నేర్పవలెను. ఇతర కాలేజీలుగూడ అట్టిబోధనయందు శ్రద్ధ
వహించినచో తగిన అవకాశములిచ్చి, వానినిగూడ విశ్వవిద్యా
లయమునందు చేర్చుకొనవలెను."

1, 2 సెక్షను:- చట్టమును క్రమేణా అమలు జరిపిన
చో అయిప్తుఅగువారి ప్రతిబంధకము లేకుండ జేసికొనవచ్చునని
తలంచెదను. కాన యీక్లాజును మార్చవలెను.

రెండవసెక్షనులో "విద్యార్థుల తయారు జేయుట"
అనుటకు బదులు "పరీక్షలకు సమర్థులుగ జేయుట" అని చదువ
వలెను.

సెక్షను 5:- మతసంబంధమును మరతు:- మదరాసు
శాసనసభవారును విశ్వవిద్యాలయమువారును గూడ కాలేజీ
జేర్చుకొనుటకు ఈమరతు అవసరమని నిశ్చయించిరి. కాలేజీ
యొక్క ఉద్యోగులు బోధనవిధానము ఆర్థికస్థితియు అన్నియు
సంతృప్తికరముగనున్నచో విశ్వవిద్యాలయమునందు చేర్చుకొను
ట కేమి అభ్యంతరము? కాలేజీ అధికారులు మతబోధనుగూర్చి
యెట్టిసత్యత ననుసరించినశేమి?

15 వ సెక్షను:- శాసనసభ తరపున 2 ప్రతినిధులు
సరిపోవుదురా? ముగ్గురైన నుండవలెను.

19 వ సెక్షను:- అకడమికు కాన్సిలువారు పరీక్షక
ర్తలు, వారిఅఫి టైంటుల శిష్యుజేయు అధికారమియవలెను.
అందుకు తగినమార్పు 23 వ సెక్షనునందుగూడ జేయవలెను.

44 సెక్షను:- ఈసెక్షను తమ విద్యార్థులపై నను
మదరాసు విశ్వవిద్యాలయమువారిచే పరీక్షింపబడుటకు వీలా
సంకుచున్నది. అట్టి విద్యార్థులను ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము
పరీక్షించుట కభ్యంతరము దెల్పటలేదు. ఆయుక్తేతము విశద
ముగ డెలుపవలెను.

సి. వి. ఎస్. నరసింహారాజుగారు

సి. వి. ఎస్. నరసింహారాజుగారు రచించిన ప్రత్యేకాభి
ప్రాయ మిది:-

విశాఖపట్నమునందు హాస్యరు నిర్మాణము మున్నగు
అభివృద్ధులు కలిగి, ప్రత్యేకోద్యోగిగారు వ్రాసినట్లుగా పారిశ్రా
మిక వృత్తివిద్యల కళాశాలలు కేంద్రస్థానముగ జేయనున్నారు.
కావున, విశ్వవిద్యాలయ కార్యస్థానము ను రాజమం
డ్రిలోగాక విశాఖపట్నములోనే యేర్పరుపవలెను.

ఈనూతన విశ్వవిద్యాలయము ఇతర కాలేజీలను చేర్చు
కొనునట్టిచే యగుటచే విజయనగరము మచిలీపట్నములలో ను
న్న మొదటిగ్రేడు కళాశాలలను విశ్వవిద్యాలయ కళాశాలలుగ
ఏల చేర్చుకొనరాదో తెలియకున్నది. వాటి అధికారులు ఇష్ట
బడినచో పోస్టుగ్రాడ్యుయేటు ఆనర్సు కోర్సులనుగూడ అందు
బోధింపవచ్చును.

వైస్రాయిగారు గాక మదరాసు గవర్నరుగారే విశ్వవి
ద్యాలయము విజిటరుగా నుండవలెను. వారికి విశ్వవిద్యాలయ
ముగూర్చి తరుచు తెలియుచుండును. చాన్సలరు, ప్రొఫెసర్సుల
రు పదవులను ఎన్నికపడవులుగ జేయవలెను.

మొదట బిల్లులో నున్నట్లుగా స్థానిక సంఘ
ములు విశ్వవిద్యాలయములకు ధనసహాయము చేసినపక్షముడే

ప్రతినిధుల సంపుటను హక్కుగియ్యించుట. వైసు ఛాన్సలరుగారి జీతమును నెనేటువారు నిశ్చయించుట కధికారిమిచ్చుచు నిబంధనల మార్పిరి. ఈ మార్పునకు నే నంగీకరింపజాలను.

సర్. కె. వి. రెడ్డినాయుడుగారు

సర్. కె. వి. రెడ్డినాయుడుగారు ప్రత్యేకాభిప్రాయమును ఇట్లు వ్రాసిరి:

నా ముము

1. విశ్వవిద్యాలయమును "తెలుగు" విశ్వవిద్యాలయముగాను "ఆంధ్ర" విశ్వవిద్యాలయమును మనరాదు. చట్టములో "ఆంధ్ర" అనుపదము గలచోట్ల నెల్ల తెలుగు అని మార్చవలెను. కారణమేమనగా తెలుగువారమున మేము ఆంధ్రులముకాము. తెలుగువారు ద్రావిడజాతివారు. ఆంధ్రులు ఆర్యులు. 18 వ శతాబ్దమున ఆంధ్రులు తెలుగుదేశమునందొక భాగమునాక్రమించుకొని పాలించిరి. కాని అంతమాత్రమున తెలుగువారు ఆంధ్రులుగ మారిపోలేదు. ఉభయుల మధ్య వివాహములు జరిగినవి కాని అతిస్వల్పముగ కొద్ది పుటుంబములతో మాత్రము జరిగినవి. ఆంధ్రులు ఒరంగలు, సర్కారుల పాలించిరి. వారి రాజ్యము నెల్లూరు దత్తవంశములవరకు వ్యాపించలేదు. నేను కేవలము పట్టుదలకొరకు వాదించలేదు. ద్రవిడజాతులన్నింటిలోని బ్రాహ్మణేతరులందరు కలియుటచేతనే మదరాసులో గొప్ప బ్రాహ్మణేతర్యము కొనసాగినది. ఈవిశ్వవిద్యాలయము విజ్ఞానసంస్థానానే ముందు రాబోవు తరములవారికి యిది ద్రవిడతనము గాక ఆంధ్రులకు మాత్రమే ఉపకరించునను భేదభావము కలుగుట కవకాశ మిచ్చినచో తమ సోదర ద్రవిడజాతులకు దూరమైతిమిగదాయను కించ కొందరికి ఉండెపోవును. ముక్కును యేర్పడమన్న ద్రవిడజాతీయతా నిర్యాణమున కిది ప్రతిబంధకమును.

విశ్వవిద్యాలయ కేంద్రస్థానములు

2. శాశ్వతమైన రెండవ ముఖ్యంశ మేమన విశ్వవిద్యాలయ కేంద్రస్థానముల గూర్చి. విశ్వవిద్యాలయ మొక్క కేంద్రస్థానమునందే యుండు పద్ధతే మంచిని విద్యాధికులందరు భావించుట నిజమే. ఈమధ్య ఇండియాలో జరుగుచున్న విశ్వవిద్యాలయవిధానము మార్పులన్నియు నీ విధముగనే జరుగుచున్నవి. డిల్లీ, అలీఘురు, కాశీ, డక్కా విశ్వవిద్యాలయములన్నియు యీదునుబట్టి కేరలు పెట్టుబడివేగాక అదు చేరియున్నకళాశాలలన్నియు ఆ నగరమునందే యున్నవని గమనింపవలసియున్నది. తెలుగు విశ్వవిద్యాలయమునందట్టి యేర్పాటు సాధ్యపడదు. ఉపసంఘమువారు సవరించిన రూపము ననున్న డిల్లీలో మూడు కేంద్రస్థానములు గుర్తించబడినవి. అవ సరమునచో యొక చోటకే కేంద్రము గూడ నేర్పరచుట కవకాశ మిచ్చిరి. విశ్వవిద్యాలయమునకు ఏ నగరముయొక్క కేరలు పెట్టుటలేదు. కాని దానియావరణయంతటిలో నున్న ప్రజల భావయొక్క నామమిది. దీని ఆకృతిని బట్టియే ఏక కేంద్రస్థాన సంస్థగ నుండ నేరదని తెలియుచున్నది. 83,000 చ. మైళ్ల యావరణ గల యీ శాఖలమునందు కాలేజి విద్య నభ్యసించు విద్యార్థులు 8,000 యున్నట్లు అంచనా గలదు. వీరు ఉత్తరమున కల్గిరి. పడమర పార్వతహస్త, దక్షిణమున హిందువుల, మదరాసుల మధ్య నివసించుచున్నారు. చట్టమునందు మూడు కేంద్రస్థానములు నూచింపబడినవి:— విశాఖ పట్నము, రాజమండ్రి, అనంతపురం ఇందు రాజమండ్రి విశాఖపట్నముల ఒక దాని కొకటి దోడుగ నుండును. అనగా రాజమండ్రిలో ఆర్ట్స్ సైన్స్ శాస్త్రములు బోధించుట యుండగా విశాఖపట్నములో పరిశ్రామిక సాంకేతిక శిల్ప శాస్త్రములు నేర్పడుదు. సామాన్య ఉన్నత విద్యకై అనంతపురం రాజమండ్రి రెండు కేంద్రస్థానములు మాత్రముండును. ఇది కొంతవరకు ఏక కేంద్రస్థాన పద్ధతికి అనుకూలముగ నేయున్నది. కాని తెలుగు దేశపు ప్రస్తుత విద్యావ్యవస్థకు తగిన సదుపాయముల జేయలేదని తెల్సిరి. ఈ మూడు కేంద్రస్థానములలోను దప్ప వేరట్లును మొదటికేడు కాలేజీలు గాని, ఆనర్వ ఎం. ఏ. కాలేజీలుగాని, నిర్మించుటకు వీలులేదు. ఇది గొప్ప చిక్క. విజయనగరములో రాజాగారి ఆవరణలన చక్కగ పుష్కలించుటకున్న కాలేజీయందు అనుజ్ఞలేనిది ఆనర్వ కొరకు బెట్టుకొనరాదు. బంధులలో కాలేజీని అధికారులు ఎత్తివేసి, యితర విషయాలతో గలసి గంటూరులోగాని తెజనాడలోగాని పెద్ద కాలేజీని నిర్మింపనున్నారు. కావున ఆర్ట్స్ కాలేజీలన్నియు ఉత్తరప్రాంతములకు రాజమండ్రియందు, దక్షిణ పశ్చిమ ప్రాంతములకు అనంతపురమునందు యిమిడియుండవలెను. ఇట్టివిధానమువలన విద్యార్థుల కెట్టియిబ్బందులుండనో

అలోచించుకొనవలెనేగాని శిష్ట నలవిగాదు. రాజమండ్రిలో నుమారు 2000 మంది విద్యార్థులు చేరవలసియున్నది. కిరందరి కి ఫలమేర్పరుచుటకు చాలకాలము పట్టును. జీవితవ్యయ మధిక మగును. విద్యార్థులు ప్రస్తుత మదరాసులోని వారిపన్న వసతులు సౌకర్యములు లేక యిబ్బందులు పడవలసియుండును. ప్రస్తుతము తెలుగుదేశములో నున్న రెండవకేడు కాలేజీలన్నియు చచ్చిపోవును. ఇవి మొదటికేడు. కాలేజీలగుటకు వీలులేదు. క్రమేణ తీసివేచివోయి హైస్కూలుగా మారిపోవును. ఇవి చాల హానికరముగ నుండును. ఇప్పుడు మూడుచోట్ల మొదటి కేడు కళాశాలలు తయారుకానున్నవి. కాశీనాడ, గంటూరు, మదనపల్లి. ఉదారస్వభావులగు పితామహము మహారాజుగారు కాశీనాడలో కాలేజీని మొదటికేడు కాశీజిగా మార్చునున్నారు. వారు దయచలని ఒసంగ సహాయమును నిరాకరించుట భావ్యముగాదు. మరియు నితరులు సవరణకలవాడు విద్యావ్యాప్తికై యిల్లు సహాయము జేయుచుండ వలదని పేదప్రజల ధనము వెచ్చించుట భావ్యముకాదు. మనపల్లి కాలేజీలో వి. ఎ. స్థాపించుటకు యిదివరకే విన్నవించుకొనిరి. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ చట్టము తయారుకానున్నదిగాని వారిచేను పడగొట్టరాదు. గంటూరులో వారికి మంచిభవనములు విశాలముగలవియు, హాస్టలు పూర్తిగా నున్నవి. వివిధ క్రైస్తవ మత ప్రచారక సంస్థలు కలిసి అచ్చటి రెండవకేడు కళాశాలను మొదటి కేడునకు మార్చునున్నారు. వారి కవకాశ మియ్యకుండు న్యాయమునా? మనము ఆవరణీయమగు విద్యగరపు ఆర్డుతో విద్యార్థుల సౌఖ్యమును మరవరాదు. అనంతపురమును ప్రత్యేకకేంద్రస్థానముగ నుంచినచో గంటూరు - మదనపల్లిల కేల కేంద్రస్థానములుగ జేయరాదో తెలియకన్నది. రాజమండ్రికి తోడుగాని శాఖపట్ల కేంద్రస్థాన మున్నచో అట్లే విజయనగరము, కాశీనాడలుగూడ నుండవచ్చును. కావున యీమూడు స్థలముల రెండవ కేడు కాలేజీలను మొదటి కేడు కాలేజీలుగ మార్చుటకు అనకాశ మిచ్చుచు విల్లు సవరింపవలెనని కోరుచున్నాను అట్టిమార్పునకు కాలనియమును పెట్టిర బెట్టుచున్నది. చట్టము అలాలు జూపు మూడు వాలు గేండ్లలో యీమూడు జేయవలెనని సవరు కాలేజీ అధికారులకు కోరిన కోరవచ్చును.

ఇతర విషయములు

3. ఇంక రెండుమూడు సూచనలు గలవు. ప్రస్తుతము మదరాసు విశ్వవిద్యాలయమునందు శాశ్వతము మన్న తెలుగు విద్యార్థులను పోషించుచున్నా. వారిని నూతన తెలుగువిశ్వవిద్యాలయమునాగు పోషించి, వారిని పోషించుచున్నా. వారిని వలెను. మతనన్యాయుల గూర్చిన మూడును తొలగించవలెను. వైద్యముల గూర్చి నేను విల్లు శాసనభలో ప్రవేశ పెట్టవలెనపుడు సులభము ప్రతిపాదించెను.

చేతిమగ్గుము వర్తకులకు మాత్రమే

చేతిమగ్గుమును కావలసిన పరికరములన్నియు న్యాయ మైనధరల చొప్పున మేము సరఫరా చేయుదుము. తక్షణమే ఒకదాని ఆర్డరును ఈదివ విలాసమునకు పంపి కోరెదము.

Messrs. Industries Stores Supply Co., (2396) 434, Thakurdwar, Bombay No. 2

రాయ్ థియేటరు అనుకము

సి. ఎస్. నెం 451/1925 లో 20-10-25 తేదీన హైకోర్టువారు జారీచేసిన ఆర్డరును సమసింపి మద్రాసు, నాట్టికోటార్సుకు ఎదురుగా పి పి ల్యూ పార్సు లో నున్న "రాయ్ థియేటరు" ఈదినగ సంతకము చేయబడినవారిచే అమృతమును. కొన దలచుకొన్నవారు దరఖాస్తులను ఈదివ విలాసమునకు పంపుకొనవలెను. దరఖాస్తులు 31-10-1925 తేదీ వరకు అంగీకరించబడును.

C. VENKATASUBBARAMIAH, High Court Vakil, and Receiver in C S. No. 451 of 1925.

No. 10 Vakils' Chambers, High Court Buildings, 21-10-25. Madras.

(2299) ముందుగా ఆర్డరు పంపువారికి "మల్లేవులు" అను చిన్న పాత్రము వుచితముగా పంపబడును.

అయిన రత్నము! ప్రియదర్శిని స్వగలో వెలువడును!! (చరిత్రాత్మక నవలా రాజము)

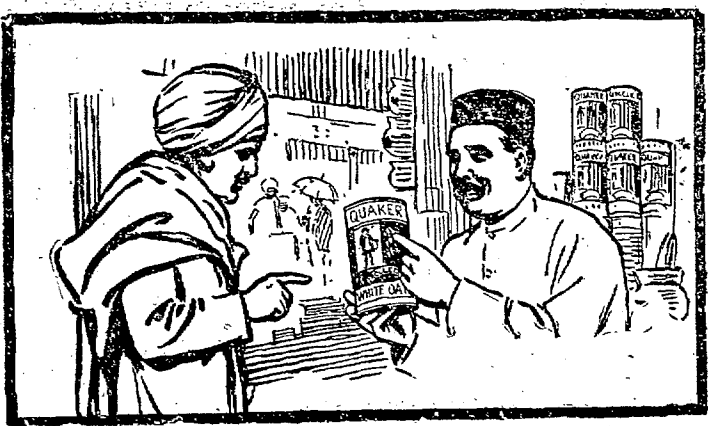
సాంఘిక, నైతిక, చరిత్రాత్మక విషయక ప్రియదర్శి నము. ఆంధ్రవన సుధారస ప్రియదర్శి నము వివిధ సువధుర వర్ణనాచాతురి ప్రియదర్శి నము సరసమునైతి వృదువధుర భావనములు-స్వార్థమాన్యోక కరవనము-దేశభక్త ప్రపూరి తము-నిర్దాషిత విషయ స్తమ-క్షాతరస పాపితిమ-ప్రేమైక భూషితము-శృంగారభాషితము-చిత్రపక శోభితము. సుమారు 200 పుటలు గ్లాజుకాగితములపై ముద్రింపించి క్యాబినెట్లో చేయబడినది.

ముఖ్య గమనింపు:—ఆర్డరుమీదను ఈ పత్రిక నుదహరించవలెను.

వల చందాదాగ్గుకు రు 1-0-0, యిక్కలకు 1-8-0, సాదాప్రతి యిక్కలకు 1-0-0 (పోస్టేజీవేరు.)

ఇతర పాత్రముల లిప్తుకు నేడే వ్రాయుదు.

వలయువారు:—యం. రామ సుబ్బయ్య శ్రేష్ఠి, (పెసి డెంటు, శ్రీబాలభారతి గ్రంథాలయము చాగల మట్టి (కర్నూలు జిల్లా).

కండలు - ఎముకలు - పుష్టి విశేషముగా వృద్ధియగును!

మీకు ఎక్కువబలము కావలసియున్నను? ఎక్కువ శక్తివ్యము కావలసియున్నను? మీ మాంసపుకండలు, ఎముకలు, నరములు అమితముగా వృద్ధియగుటకు ఈ రుచికరమైన ఆహారము తగినది. మానవునికి గల ఆరోగ్యమైనట్టి ఆహారములలో క్వాకరు ఓట్లు అమోఘమైనవి. తొమ్మిదింతలు వరియన్నము చే గలుగు శక్తివ్యము, మంచి ఎముకల అభివృద్ధి ఒకంత క్వాకరు ఓట్లును భుజించుటచే గలుగును. మీ కుటుంబ ఆహారమునందు క్వాకరు ఓట్లును చేర్చుకొనును. మీ రందరను మిక్కిలి బలవంతులుగాను - వీర్యవంతులుగాను - ఆనందముగలవారుగాను యుందురు.

జీర్ణమగట సులభము - దేహమునకు ఉష్ణమును కలిగించదు.

Quaker Oats

క్వాకరు ఓట్లు చేతితో తాకబడుట లేదు.

న్యాయస్థానవార్తలు

రంగూను బివర్షన్ కేసు

రంగూను, అక్టో 20 — రంగూను బివర్షన్ కేసు సాక్షులు ప్రజ్ఞాపకము బి. పి. సి. 324, 109 సెక్షన్ల క్రింద పి. సార్వభౌమ యను ఉపాధ్యాయుని నేరముల మోషన్ కేసులో నేడు జిల్లా మేజిస్ట్రేటువద్ద ప్రతివాదుల సాక్షులు ముగిసెను. నేడు విచారింపబడిన యిద్దరు సాక్షులలోను పోలీసు కానిస్టేబులు తాను చూచినప్పుడు సాక్షులు ప్రజ్ఞాపకము ఎవ్వరో ముద్రాపి యును పట్టుకొనిరనియు అప్పుడు తానెవ్వరితో రైల్వేలో త్రోసివేసిన బలము నుపయోగించలేదనియు చెప్పెను. పైగా తా నీసాక్షులను స్వయముగానే యిచ్చుచున్నానని కానిస్టేబుల ఒప్పుకొనెను. కేసు న్యాయవాది కేసును వాదించుచు ప్రాసిక్యూషన్ సాక్షులు నుండియే కొన్ని మాటలను చెప్పి కథ యంతయు నసంభవమని చెప్పెను. కేసు రేఫటికి వాయిదా వేయబడెను. (అ. ప్రె.)

ప్రతికానంపాదకునిపై కేసు

తీర్పు శుక్రవారమునాడు చెప్పెదరు

రంగూను, అక్టో 20:— రాజగోపాళమూర్తి మాడుకొన్న వ్యాసములు ప్రకటించిన పోలీసు కమిషనరుచే నేర మోషన్ పంపబడిన “దేశోపకారి” యను తమిళవార్తపత్రికా సంపాదకుడు మద్రాసుకు, ప్రకాశకుడును బుబయ్యనాయుడు గారిని నేడు విచారింపగా రెండువ్యాసములను తమ పత్రికలో ప్రకటించిన మాట నిజమే ననియును కాని వైషమ్యభావములు పురికొల్పుటకై యవి యుద్దేశింపబడ లేదనియు మరియు తనకు న్యాయమని తోచినదే తాను వ్రాసినదియు చెప్పెను. బర్మా యొక్క పేదరికమునకు ప్రాంతపులు కార్మకులు కారని తెలుపుటకై తానట్లు వ్రాసినది చెప్పెను. జిల్లా మేజిస్ట్రేటు బి. పి. సి. 124 ఏ, 153 ఏ సెక్షన్ల క్రింద ముద్దాయిమీద వేరు నేరములను మోపెను. ముద్దాయి తా నన్నిటిలోను నిర్దోషి నని వాదించెను. తీర్పు శుక్రవారమువరకు నిలిపివేయబడెను. (అ. ప్రె.)

బాన్టా హత్య కేసు

ప్రీవీ కాన్సిలు అప్పీలు

(ప్రత్యేక విలేఖరి)

అలహాబాదు, అక్టోబరు 21:— బాన్టా హత్య అప్పీలు దరఖాస్తు ప్రీవీ కాన్సిలులో అక్టోబరు 26 వ తేదీని విచారింపబడునని లీడరు లండను విలేఖరి కేబిలు పంపెను.

అలహాబాదు హైకోర్టు

సెలవులయంతరము నేడు తెరవబడెను

(మా ప్రత్యేక విలేఖరి)

అలహాబాదు, అక్టోబరు 21:— సెలవులయంతరము అలహాబాదు హైకోర్టు నిన్ను తెరువబడెను.

అలహాబాదు, అక్టోబరు 20:— సెలవులయంతరము అలహాబాదు హైకోర్టు నేడు తెరువబడెను. కలవు లింగ్లాండునందు గడపించిన సర్ గ్రేమ్ ప్రకాశమయ్యగారు మొదటి కోర్టునందు ముఖ్యస్థాన మలంకరించిరి. నూ లి న ము గ నియమింపబడిన న్యాయమూర్తులు డేనియలు దలూబగార్లు రాజభక్తి ప్రమాణములను గావించిరి. ఇదివరకొకసారి ప్రమాణమును గావించిన పిదప తిరిగి గావించుట నావాశ్యకమని వాదించి తురకు ప్రమాణమును న్యాయమూర్తి డేనియలుగారు గావించిరి. (అ. ప్రె.)

బెడు ప్రధాన న్యాయస్థానము

గవర్నరు నవంబరు 2-వ తేదీన లక్ష్యగ్రాహకము

ప్రారంభోత్సవము సల్పెను

అలహాబాదు, అక్టోబరు 20:— సంయుక్త రాష్ట్ర గవర్నరు నవంబరు 2-వ తేదీన బెడు ప్రధాన న్యాయస్థానమును లక్ష్యగ్రాహకమునందు తెరచెదరు. (అ. ప్రె.)

జస్టిసు పేజిపై కేసు

వాది సెషన్సుజడ్జికి పిటిషను పంపుకొనుట

కలకత్తా, అక్టోబరు 20:— ఇదివరలో జస్టిసు పేజిపై కలకత్తా కార్పొరేషన్ సబ్ డివిజన్ తేచ్చిన కేసు ఆలిఫూరు పోలీసు మేజిస్ట్రేటు విచారింపెను. నేడది తిరిగి ఆలిఫూరు సెషన్సుజడ్జి యెదుటికి తీసుకొనిరాబడెను. జస్టిసు పేజిపై తాను తీసుకొనివచ్చిన నేరమును త్రోసివేయుటకు మేజిస్ట్రేటుకేమి అధికారము కలదని అడుగుడు నీటి సంబంధమును విడగొట్టుటకు తాను జడ్జియంటికిబోగా జడ్జి తనపైబడి కొట్టెనని ఫిర్యాదిచెప్పెను. ఇదివరకు ఫిర్యాదు త్రోసివేయబడెను. దానిపైన యీ దరఖాస్తు చేయబడెను. అపిటిషనుకు స్పర్శిస్తాను నకలును తీసుకొనిరమ్మని సెషన్సుజడ్జి అక్టోబరు 28 తేదీని వీర్చరచెను. (అ. ప్రె.)

యూరపియను సార్వభౌమ బాలికపై

తుపాకిని ప్రేల్చుట

బొంబాయి, అక్టోబరు 20:— 12 సంవత్సరముల హిందూ బాలిక నిన్న రాత్రి టపాకులు కాల్యమండగా విసుగుచేత ఒకయూరపియనుసార్వభౌమ తుపాకి నామెపై ప్రేల్చెను. ఆమె కల కొకచిన్నదెబ్బ తగిలెను. పిమ్మట సార్వభౌమ దారిబోవు వారిమీదకూడకాల్చి 5 గురుని గాయపరచెను. వీనినడతను గురించి డిప్యూ మెంటులుగా విచారణ జరుగుచున్నది.

కారణము

తరువాత విచారింపగా టపాకుల క్వశిచేత ముఖ్యముగా తనపిల్లజ్వరముచే బాధపడుచుండుటచేత సార్వభౌమకు ప్రాణమువిసిగి ఆమ్మ ప్రక్కల పిల్లలవద్దని టపాకులు కాల్యమండ చేయుటకై తుపాకిని తీసుకొనెనని తెలియుచున్నది. తుపాకిలో గుండ్లున్న సంగతి ఆతనికి తెలియనే తెలియదు. తుపాకిని పైకి పెట్టికాల్చుటచేత తాను కాల్యపిమ్మటకూడ ఎవరికైన గాయములు తగిలినవియముకూడ అతనికి తెలియదు. తానుతుపాకిని కాల్యమందుటవలన అంతమందికి గాయములు తగిలినవని పిమ్మట కొంతనేపటికిగాని తెలియలేదు. దెబ్బతగిలిన బాలిక ఆస్పత్రిలో నున్నది. (అ. ప్రె.)

అండమానుదీవుల భావిస్థితి

సర్ అలెగ్జాండరు మడ్డిమేనుగారు తణిఖీజేయుటకు వెడలుచున్నారు.

కలకత్తా, అక్టోబరు 21:— రాజప్రతినిధికార్యనిర్వాహక వర్గమందు లామెంబరుగ ఎన్. ఆర్. దాసుగారు నియమింపబడుటచే వారి గౌరవాధ్యక్షుల చేయబడిన విందునందు హాజరైన సర్ అలెగ్జాండరు మడ్డిమేనుగారు “ఆరంకోలా” ఓడపై అండమాను దీవులను సందర్శించు నిమిత్తము నేడు రంగూను వెళ్లిరి. అండమాను దీవులందలి ఫిజిగతులను స్వయముగ బహిష్కరించుటకు హోంమెంబరుగ సర్ మడ్డిమేనుగారు వెళ్లుచున్నారు. తదనంతరము అండమానుదీవులు అవరధుల ప్రవాసస్థానముగ నుంచునదియు లేనిది నిశ్చయింపబడును. (అ. ప్రె.)

ఆనరరీ మేజిస్ట్రేటుల రెండు

యోల్ మల్, అక్టోబరు 20:— తప్పుడు సాక్షులను ఫోర్జరీక్రింద సస్పెండ్ నులోనున్న హవాదేవ్ భగవంత్ దేశముఖ్ అను ఆనరరీ మేజిస్ట్రేటు అప్రెంటిస్ అరెస్టుచేయబడి చేతులకు బైటిల్తో నిచ్చుటికి గొనిరాబడిరిమాండులో నుంచబడెను. ఒక్క సంవత్సరమునుండి యితడు విచారణలో నున్నను ఒక్కసారియైన యితడు కోర్టుకు వచ్చి యుండలేదు. ఇతని అరెస్టు కొరకై వారంట్లు పోయి యుండెను. ఈతని చహరావట్టిలు గూడ ప్రకటింపబడెను. ఈతనిపై జప్తుచేయబడెను. కొంత దూరం బహిరంగముగా వేలము వేయబడెను. (అ. ప్రె.)

కొకెయిను దొంగతనముగా అమ్ముట

భాహూరు, అక్టో 20:— దొంగతనముగా కొకెయిను నమ్ముచున్నందులకు నేరమోషింపబడిన గులామ్ హుస్సేను ముహమ్మదాలీలలో గులామ్ మహమ్మదుకు రెండు సంవత్సరములు కఠినశిక్షయు 4000 రూపాయల జరిమానాయును ధానినీయకున్న మరియూరుసెలలు శిక్షయు విధింపబడెను. ముహమ్మదాలీకిగూడ 2 సంవత్సరములు కఠినశిక్షయు 1000 రూపాయల జరిమానాయును దానినీయకున్న మరియూరుసెలలు కఠినశిక్షయు విధింపబడెను. (అ. ప్రె.)

వాతావరణసితి

1925 సం॥ అక్టోబరు 21-వ తేదీ బుధవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	ముంబై	అహ్మదాబాద్	అహ్మదాబాద్	బరూచి	అహ్మదాబాద్	కరియం
ముంబై	అహ్మదాబాద్	అహ్మదాబాద్	బరూచి	అహ్మదాబాద్	కరియం	ముంబై
గోవాపురం	86.8	75.6	...	25.65	44.50	
విశాఖపట్నము	86.2	76.8	...	10.72	87.09	
కాకినాడ	85.4	74.3	...	18.71	89.09	
మచిలీపట్నము	85.0	73.1	...	11.52	41.59	
కర్నూలు	92.5	68.8	0.03	6.80	26.01	
బళ్లారి	...	70.4	...	8.21	20.51	
కడప	91.5	72.5	...	4.79	81.28	
నెల్లూరు	89.1	75.8	...	6.23	37.98	
మద్రాసు	88.9	75.2	0.02	8.86	50.74	
కడపూరు	87.6	75.3	...	4.06	52.94	
నేలము	97.5	70.2	...	0.80	89.80	
కోయంబూరు	92.7	68.8	...	1.13	22.29	
తిరుమనాపల్లి	95.8	74.1	...	3.96	88.18	
నాగపట్నము	88.2	77.0	0.52	3.94	54.98	
మధుర	94.5	74.8	...	8.98	88.58	
పాంబుక్	88.1	77.8	0.87	0.96	87.00	
తిరునల్వేలి	...	...	...	0.13	28.34	
తిరువేంగుడి	82.7	78.0	...	7.93	64.51	
కొచ్చిక్	88.9	78.0	...	7.26	114.51	
కాలికట్టు	90.2	75.4	...	6.96	117.16	
మంగళూరు	88.4	74.1	...	9.34	125.68	
బెంగళూరు	86.5	62.7	...	1.45	85.87	
మెర్కాగ	79.0	62.5	...	6.27	125.46	
కొడైకనాల్	67.2	47.4	...	2.86	62.18	

సర్కారులు:— అకస్మాత్ నిర్బలముగనే యున్నది. లేదా మేఘములు వలచగ నున్నవి. కాకినాడలో ఆర్ద్రత ఎక్కువ. గోవాపురంలో రాత్రివేడిమి 2 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ. దక్కన్:— కర్నూలులో చినుకులు పడెను. మేఘములు ఒకమాస్తరగ నున్నవి, ఆర్ద్రత చాలతక్కువ. శీతోష్ణస్థితి మామూలుగ నున్నది.

కర్నాటకము:— మద్రాసులో ఉరుములున్నవి. చినుకు న పడుచున్నవి. మేఘములు ఒకమాస్తరగ నున్నవి. శీతోష్ణస్థితి మామూలుగ నేయున్నవి.

రాజధాని దక్షిణమున తూర్పున వర్షించుచున్నది.

యస్. ఆర్. హెచ్ సామ్రాజ్య

వాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు.

చీనా పరిస్థితులు

ష్యాంగు హే, అక్టోబరు 20:— చీనాపరిస్థితులు అతిచురుకుగ విజృంభించుచున్నవి. పికింగ్ ముక్తమై మాప్రాపి గారు దండెత్తిరి. మన్చురాష్ట్రములలో ఒడంబడిక జేసికొనుచున్నారు. హ్యుంకోలో స్వతంత్రపాలనము నేర్పాటుజేసెనరట. తాంగ్ సాచిగారికి అధ్యక్షపదవిని ఇచ్చెదమని మాప్రాపి గారనిరి. న్యాంకింగునుండి యాంగ్ లిజింగుకు దాటిని రి మూఘ సుపటాలములను నిరాయుధులుగ జేసిరి. కార్యనిర్వాహక వర్గముతో సక్రమరాజ్యాంగ పాక్షమెంటు సెలకొల్ప నున్నారు.

పొంగయోడ అంటుకొనుట-ముచుగుట

లండన్, అక్టోబరు 20:— బ్రిటిషు పొంగయోడ కలకత్తానుండి న్యూయార్కుకు 2 యునుదేరిపోవుచుండ అంటుకొని నునిసిపోయెను. ఆరుట్లకు పోయెను. అందుచే నీట ముంచిరి.

యుద్ధకార్యాలయపు మదింపులు

లండన్, అక్టోబరు 20:— చాలవరకు యుద్ధకార్యాలయపు మదింపులు గ్రించెదరనుకొనుచున్నారు. కపానలకు జీతములు తగ్గించబడును. యుద్ధకార్యాలయమువా రీయదలచుకొన్న జీతముల యభివృద్ధినిగూడ అపుడేసి ఎటువో ఇచ్చెదరట. క్రొత్త జేరినవాడిగూడ వర్ధింపును.

సం॥ రా॥ రాజకీయ మహాసభ

పాట్నీ తీర్మానమును బలపరచుట

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారి ఉపన్యాసము

(అసోసియేటెడ్ ప్రెస్)

లక్నో, అక్టో 20:— సీతాపూరు రాజకీయ మహాసభ యందు పండితమోతీలాలు నెహ్రూ అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘము పాట్నీలో గావించిన తీర్మానమును బలపరచుచు నొక తీర్మానమును సుపాదించిరి. ఆయన ఉపన్యసించుచు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘముకన్న అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘము ఎక్కువది గావున ఆ ప్రాంతీయ చేరికను క్రిందిపంథి బలపరచుట సామాన్యముగాదని చెప్పిరి. కాని యిప్పుడు డిటుల జేయుట యవసరము. అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘము, కాంగ్రెసు అంగీకరించు ననేదితలంపుతో నొక తీర్మానమును గావించియుండెను. అందుచేత నీసభ కాంగ్రెసుకు తన యిచ్చవచ్చిన సలహా లను జేయుట యుక్తముగనే యుండును.

తీర్మానాంశములు.

మొదటిది కాంగ్రెసు సభ్యత్వాన్ని తన మా ర్గమున ప్రస్తుత పరిస్థితులలో నీవర్ణి యుక్తముగనే యుం డెనని యుపసభ్యప్రాయము. ఇందువలన నిష్ప్రముగలవారంద రును కాంగ్రెసు పతాకముచేయు జేరుటకు అన్నిపక్షముల వాఁకిం పించును. రెండవది అఖిలభారత తంతుకారక సంఘము ను స్థాపించుట. ఈవిషయమై మహాత్ముడు చాలదూరము మా ట్లాడెను. కాని యీవిషయమై తనయభిప్రాయమును నూలుప డుకుటలో నమ్మకముగల స్వరాజ్యపక్షమువారి యభిప్రాయ లను స్పష్టముగ ఆయన చెలుపగోరెను. మహాత్ముడు రాటుము యొక్క ప్రయోజనములనుగూర్చి చెప్పిన విషయములన్నిటిని వారు పూర్తిగ నమ్మెదరు. బక్సరాటుముమీదికి దేశముయొ క్కన్నప్ప మరలవలె నను విషయము న మాత్రము వారే భేదించుటలేదు. ఇంకను చేయవలసిన పను లితరము గలవని వారియభిప్రాయము. అంతమత్రమున వారికి రాటుమున్న లక్ష్య ము లేదనియు, దానిని ప్రయోజనకారిగ జేయ నిష్ప్రములేదని యుక్త మేమాత్రముగాదు.

మూడవ విషయము దేశమును నక్షత్రమునకై అవసరమైన రాజ కీయ కార్యముల నన్నిటిని కాంగ్రెసు ప్రారంభించి చేయవల యును. రెండు, మూడు అంశముల జేర్చినయెడల కాంగ్రెసు ఉత్తమజాతీయసంస్థ యగు ప్రతిష్ఠానుగాంచునని ఆయన అభి ప్రాయము. నాలుగవ అంశము మూడవదానిలో భాగమే యగును. శాసనసభాకార్య మనగా రాజకీయకార్యవిధానములో భాగమే యగును. ఇందు ప్రత్యేక పరిస్థితులు చేరియుండుట వలన ప్రత్యేకముగ జెప్పవలసియున్నది. స్వరాజ్య పక్షము తన నిర్మాణమును కార్యవిధానమును నిర్ణయించుకొని రెండు సంవత్సరముల నుండియును జనుప్రదముగనే పనిజేసెను. వారు కాంగ్రెసు పక్షమునను కాంగ్రెసు కేంద్రము వారికార్యవిధాన మును నడుపుచుండుట యుక్తముగ నుండును. పాట్నీ తీర్మా నములో నీయంతమున చాలదూరభిప్రాయమేర్పడెను. ప్రస్తుతి ముకాంగ్రెసుయొక్క రాజకీయ కార్యములను నడుపు బాధ్యత బక్సపక్షమున కిచ్చి ఆపక్షముపై కాంగ్రెసు యొక్క అధికారము తేలుండజేయుట బాగుండలేదని ఆధిక్షేపించిరి. కాని అటువంటి దేమియును జరుగలేదు. తీర్మానముయొక్క భానా వాచకమువల్లము, ఆతీర్మానము దేవలసి వచ్చిన పరిస్థితులవలనను ఆట్టి దురభిప్రాయ మేర్పడుటకు కారణము గల్గెను. నిలవబడుట, ముఖ్యములగు ఆధారములపై నిలిచి ఆగకుండ నడుచుచుండు సంస్థయే యున్నది. ఆట్టి సంస్థను కాంగ్రెసు వశము జేసికొని తనను మంచి ప్రయోజనములను నడుపుట కుద్దేశించెను గాని మూనివే యుట కుద్దేశించలేదు. అందుచేతనే యిది దానిని స్థాపించినట్టి యుక్తతైర్పరిపాలనమునందు కొంత అనుభవముగలట్టివారికి బహు జెప్పబడెను. ఇతర పక్షములను గాకుండ తమ చేతులలోనే యుండుకొనగల బలము తమకు గలదని స్వరాజ్యపక్షమువారు తప్పకకారమును పహించిరి. కాని మరి యేపక్షముగాని తనకు గల బలముచేత నెప్పుడైనను సరే దాని నాక్రమించి స్వాధీనము జేసికొననమ్మను.

స్వరాజ్యపక్ష నిర్మాణము

పాట్నీ తీర్మానము నిర్వచించుటలో జేయు సారా భాటును ఆయన చెలుపగోరెను. అప్పుడప్పుడు కావలసియున్న

పును స్వరాజ్యపక్షముయొక్క నిబంధనలను కాంగ్రెసు తర్జి ధానమును నడుపుటకై మార్పులు చేయుచుండునని తీర్మానము నందు గలదు. ఈమాటలవలన కాంగ్రెసు స్వరాజ్య పక్షము శా సనసభలందు జేయు పనులలో జోక్యము గలుగజేసికొన వీలులే దని వాదించబడెను. శాసనసభా కార్యవిధానము ఏ ముఖ్య ధర్మముపై నాధారపడియుండెనో దానిని మార్పుటకు వీలులేని మాట నిజమే. కాని 1928 ఫిబ్రవరిలో స్వరాజ్యపక్ష కార్యవి ధానము మొదట నిర్ణయించిన దట్టిది. ఆవిధానమునం దిట్లు నిర్ణ యింపబడెను. “బురాక్రసీ ప్రభుత్వము సాధ్యముగానుండ నిజో ధమును గలుగజేయవలయును. అందువలన దేశముయొక్క కో ర్మెలను ద్వి జాతీయగౌరవమును నిలుపుకొన నుద్దేశింపబడె నీను. ఇందులకు బురాక్రసీపక్షముటకు సాధ్యముగానుండ జేయు టకై దేశములోని ప్రజ సహకారమును నెమ్మదిగ లేకుండ జేయుటకు తనని ప్రయత్నములను జేయ నుద్దేశింపబడెను.” ఈ విధానమే 1924 ఆగష్టులో కలకత్తా యందు యీక్రింది విధ ముగ మరల జూందుపరచబడెను:—

“బురాక్రసీ దేశముభివృద్ధియై స్వరాజ్యమును జేరుట కా టంకముగ నుండుటవలన యీస్వరాజ్యపక్షముయొక్క ముఖ్య నూత్రము దేశము చక్కగ నభివృద్ధి గాంచుటకును బురాక్రసీని నిరోధించుటకును ప్రయత్నములై యున్నవి.” ఈవిధానమునే యీపక్షము శాసనసభయందును యీవలను గూడ యనుసరించు చుండెను. శాసనసభాప్రవేశము నిర్ధారితమై తప్పన్న దప్ప యీవిధానము పనికిరాదని కాంగ్రెసువాదులలో నెవరైన యన గలరా?

అంతరికలహములన్నియును పరిష్కారమై యీ తీర్మాన మంగీరింపబడి స్వరాజ్యమునకు మొదటి పెద్ద మైదానదని చెప్పవల యీ తీర్మానమును సభవారందరును అంగీకరింపవలె నని కోరుచు పండిట్లీ ముగించెను.

* * * * *

‘లీడరు’ పత్రికాభిప్రాయము

(ప్రత్యేక విలేఖరి తంత్ర)

అలహాబాదు అక్టోబరు 21:— సీతాపూరులో జరిగిన సం॥ రాజకీయ మహాసభా కార్యవిధానముపై ‘లీడరు’ ప త్రిక యిట్లు విమర్శించుచున్నది:— “ఈసభ క్రొత్త యభిప్రాయ ములనుగాని మాగ్నములనుగాని ద్వి మార్గవర్తకముగ నుండునని రాష్ట్రమునందలి ప్రజలు తలచిపోడ అట్టిదేమియు గాన్పించ లేదు. ముఖ్యంశమును స్వపరిపాలనమును గూర్చిన తీర్మానము యేమియును లేదు. భారత శాసనసభయందు ప్రభుత్వాభి వృద్ధిని గూర్చి గావించిన తీర్మానమును బలపరచుట యుక్తము ముగ నుండునని యీసభ తలంపనైనలేదు. ఇంతేగాక యీరా ష్ట్రమునకు సంబంధించిన ముఖ్యవిషయమును దేనిని గూర్చిగాని అభిప్రాయములను చెలుపకపోయెను.

హెడ్డాజి సమస్య

మహమ్మదీయ ప్రముఖుల అభిప్రాయములు

సభలో కలకలము

(అసోసియేటెడ్ ప్రెస్)

లక్నో, అక్టో 20:— లక్నోలో నిధియందనన కేడు సా యంత్రము జరిగిన పరిరంగసభయందు కొంచెము కలకలము జరి గెను. ఈసభ హెడ్డాజిసమస్యపై మహమ్మదీగారును ఇతరు లును తమ యభిప్రాయములు చెలుపుటకుగాను ప్రత్యేకముగ జరుపబడెను. సభకు చాలనుండి వచ్చిరి. అందు మహమ్మదీయే తరలుగూడ చాలనుండి గలరు. పండిత మోతీలాలు, జవహరి లాల్ గాంధీగూడ గలరు.

చానీ కాలీక్యజామును అగ్రతరగింపించి ప్రభుత్వమున నుపన్యసించుచు ఇలిక్సాన్ పక్షమును బలపరచువారికిని ఆయన హెడ్డాజిపాలకులకు నుండుట యిష్టములేనవారికి గూడ సమాన సౌకర్యము గలుగజేసి మాట్లాడనిచ్చెద నని చెప్పిరి.

ప్రభుత్వమున ఒకసిరియా ప్రముఖుడు మాట్లాడెను. టిక్ థీస మోపుజేగారు ఇలిక్సాదును ప్రస్తుతించుచు మాట్లాడి ఆ యనయెడ ప్రతిమహమ్మదీయుడును సానుభూతిపాసి బలపరచ వలెననియు కలీఫాయటుకు ఆయనయే తగినవాడనియు జెప్పెను.

షెరిఫులే రెండుగంటలు మాట్లాడినపిదప మహమ్మదీ గారుపన్యసించ లేనిరి. ఈసమయమున సభలో కేకలు బయలు జేరెను. మహమ్మదీని కూర్చొనుమనిరి. వారివాద మేమనగా ఇలిక్సాదు పక్షమువారు మాట్లాడిరి, యితరపక్షమువారు మా ట్లాడవలసి యుండునని. మాజరతు మొహనీ మాట్లాడవలెనని వారుగోరిరి. అగ్రతరగి డిమాండునువినక మహమ్మదీగారినే మా ట్లాడుమనిరి. ఈస్సలు అరపులు ఎక్కువగుటవలన మహమ్మద లీ గారొక్కమూటైన మాట్లాడలేకపోయిరి. ఈఅల్లరితోనే సభ ప్రాదుపోయి ఆపివేయబడెను.

మహమ్మదీగారు నేటిరాత్రి శిల్పికి బయలుదేరిపోయిరి.

టాంబీ, పటేలుగారల ప్రాముఖ్యము

జయకరుగాడికి జబాబు

మోతీలాలువాదము

అలహాబాదు, అక్టో 20:— మోతీలాలు నెహ్రూగారు

సీతాపూరుకు బయలుదేరుటకుముందు పత్రికాప్రతినిధి యొకరు మాట్లాడగా మరల జయకరుగారు టాంబీ యుద్దోగము సంగీక రించుటపై ప్రకటించిన దంతయును మరల ఖండించిరి. ఈపక్ష మునుండి టాంబీగారు పోవుటయు, పటేలుగారు పోవుటయు ఒక్కటిగాదని చెప్పిరి. పటేలుగారు ఉద్దోగకాలముకాగానే మరల నీపక్షమునందు స్వరాజ్యపక్షసభ్యునివలెనే చక్కగ జేరును. టాంబీగారు అట్లుగాక పూర్తిగ నీపక్షమునుండి తెం చుకొనిపోయినట్లేయగును. ఇందు మరల జేరుట కాశబరారు.

(అ. ప్రె)

బొంబాయి శాసనసభ స్వరాజ్యపార్టీ

అనధికారసభ్యుల చట్టముల నిరాటంకముగ

ప్రవేశపెట్టనిచ్చినగాని శాసనసభయందు

పాల్గొనజాలదు

బొంబాయి, అక్టోబరు 20—రేపటినుండి ప్రారంభ

మర బొంబాయి శాసన సభా సమావేశమందు అనధికా సభ్యు లను నిరాటంకముగ చట్టముల ప్రవేశ పెట్టుటకు గలఅధికారము విషయమై బరిష్కారము కుదరనిగాని బొంబాయి శాసన సభా స్వరాజ్య పార్టీ శాసన సభ కార్యక్రమమందు పాల్గొనవని పునహా వార్త చెలుపుచున్నది. (ఫ్రీ. ప్రె.)

సింధు మహమ్మదీయుల పొత్తులు

జిల్లా అధికారి మర్యాదహీన ప్రవర్తన

బొంబాయి, అక్టోబరు 21—సింధుమహమ్మదీయశాసన సభ్యులలో నొక్కరు తప్ప మిగతా సభ్యులు బొంబాయి శాసన సభాసమావేశమునకు హాజరు అగుటలేదు. జిల్లా అధికారి అమర్యాద చేయుటచే సింధు మహమ్మదీయ సభ్యు లు ఇట్లు దవారి అసంతృప్తిని సుస్పష్టము చేయుచున్నారు. సుమారు ప హేనుగరు సింధు మహమ్మదీయ సభ్యులు బొంబాయి శాసన సభయందుగలరు. వీరు మామూలుగ దొరతనముపక్షమున వోటు చేయుదురు. (ఫ్రీ. ప్రె.)

బొంబాయి కారికుల సమె

మరిమూడుమాసములు జరుగుగవచ్చును

బొంబాయి, అక్టోబరు 21—మిగ్గు యజమానులు యం కను విగ్రహగిరినయెడ సమ్మె మరిమాడుమాసములు జరుగవచ్చు నని కార్యవర్గమునందు అభిప్రాయము గలదు. (ఫ్రీ. ప్రె.)

గొ॥ తాంబీగార భినందింపబడుట

చీరారు జాతీయ లిబరలు సంఘము

బొంబాయి, అక్టోబరు 25—మార్కాష్ట్ర ప్రభుత్వపు కార్య నిర్వాహక నిర్ణ సభ్యులకు పైకెత్తబడినందులకు గౌరవ నీయులకు తాంబీగారు చీరారు జాతీయ లిబరలు సంఘముచే అభివందింపబడిరి. (ఫ్రీ. ప్రె.)

విశ్వాసరాహిత్యము

ప్రొ. జి. ప్రధానుగారు బొంబాయి శాసన సభలో ప్రవేశపెట్టదలచిన లోకలు అక్షనుచట్టమునకు అనుజ్ఞను తిరస్కరించుటచే, ప్రధానుగారు ఎక్స్ట్రాజుడమౌతిగారిపై విశ్వాసరాహిత్యతీర్మానమును ప్రతిపాదించెద మని నోటీసు నిచ్చిరి. శాసనసభాధ్యక్షు లీ తీర్మానమును ప్రవేశ పెట్టుట కనుజ్ఞను నిరాకరించుచు, మంత్రిని తొలగించుట కిది హేతుభూత మగు ననియు, అట్టియధికారము గవర్నరుగారి కొక్కరికే కలదనియు, సూచించిరి. సభాధ్యక్షుని ఉత్తరువు జూచిన, మంత్రులపై విశ్వాసరాహిత్యతీర్మానమును తెచ్చుటకే వీలుండదు. ఇట్టితీర్మానము గావించుటకు శాసనసభకు హక్కు లేకున్నచో, మంత్రులు శాసనసభ కేటల బాధ్యులగుదురు? ద్వంద్వ ప్రభుత్వవిధానము ఆమాత్రము హక్కునయినను సీయనియెడల, సంస్కరణములబూటకము మరింత బాగుగ వెల్లడియగును. శాసనసభల నిర్ణయము యిట్టియే గవర్నరునను చర్యదీసికొనవలసి యుండును. గవర్నరులు అకారణముగ మంత్రులను తొలగింపబోరు. మంత్రులు శాసనసభల విశ్వాసమును కోల్పోయినపుడే, గవర్నరులు మంత్రులను తొలగించుట వీలగును. బడ్జెటునయమునంద, వేతనములను నిరాకరించుటకు వీలున్న పుడు, విశ్వాసరాహిత్యప్రతిపాదనమున కవకాశమేముండుననియడుగవచ్చును. వేతనములను నిరాకరించు హక్కు శాసనసభ్యుల కున్నను, దానిని సంవత్సరమున కొకమారు మాత్రమే చలాయించ వీలగును. తదితరనయములందు విశ్వాసరాహిత్యమును ప్రతిపాదించుటకు, శాసనసభకు సహజమగు హక్కుగలదు. పార్లమెంటరీ సాంప్రదాయములిట్టి హక్కును గుర్తించుచున్నవి. ప్రధాన మగు విషయములందు మంత్రులు పార్లమెంటువారి యభిప్రాయమునకు భిన్నముగ ప్రవర్తించినపుడు, రాజీనామా నీయవలసి యుండును. మరల ఎన్నికలు జరుగుట తటస్థించును. అట్టియారము హిందూ దేశమున లేకున్నచో, బ్రాహ్మణ్య శాఖలట్ల గూడ ప్రజల కెట్టిఅధికార ముండజాలదు. విశ్వాసరాహిత్యతీర్మానమును ప్రతిపాదించుటకు శాసనసభకు హక్కుగలదని, చెన్నపురిలో సంగీకరింపబడెను. అట్టితరి, బొంబాయిలో నేల నిరాకరింపవలయునో తెలియదు. కన్వెన్షనులద్వారా, బాధ్యతాయుతపరిపాలనమును పెంపొందించుట యసంభవమని, ఇందునుబట్టి సులభముగ గ్రహింపవచ్చును. మంత్రు లేమిచేసినను, శాసనసభలు మూడుమాటాడక యుండవలె నని, అధ్యక్షునియొత్తగుప్రభేదపరచుచున్నది. మద్దపాననిపే ధము

నాదర్యముగ సంగీకరించిన బొంబాయిప్రభుత్వము వారు, లోక ఆప్తును పద్ధతిని నిరాకరించుట జూడ వారు, ఆదర్యములను సఫలపరచుట కెట్టిచర్య దీసికొనరని విదితము గాకమానదు. సక్రమముగ శాసనసభవారి అసమ్మతిని తెలుపుటకు జేసిన ప్రయత్న మితిరున విఫలమగుటచే శాసనసభ్యులు తమ ఆత్మగౌరవమును నిలుపుకొనుట యవసరము. శాసనసభ్యులకు తమ బిల్లులను ప్రవేశపెట్టుటకు హక్కు గలదా లేదా? ప్రవేశపెట్టి చర్చించినపిమ్మట ఫలిత మెటులయినను ఇబ్బందిలేదు. కాని అడుగులోనే అడ్డముగొట్టుటవలన ప్రజాప్రతినిధులు దేశసౌభాగ్యమును పెంపొందించుట కవకాశము గలుగకున్నది. అందుచే ప్రజాప్రతినిధుల హక్కు గుర్తింపబడువరకు స్వరాజ్యవ్యవస్థసభ్యులు బొంబాయి శాసనసభలో పాల్గొనకుండుటకు నిశ్చయించి రని శ్రీమెస్సు తంతివార్త చెలుపుచున్నది. బొంబాయి శాసనసభ నేడు సమావేశమగుచున్నది. స్వరాజ్యవ్యవస్థసమావేశ మెటు లుండునో యూహింపవచ్చును. ఇట్టి బహిష్కారమువలన ప్రజలకు నష్టము గలుగునని కొందరు చెప్పవచ్చును. కాని ప్రజలహక్కులు నిర్మూలించబడుచున్నపుడు స్వల్ప నష్టములను పాటించుటకన్నను ఆత్మగౌరవమును నిలుపుకొనుట ముఖ్యవసరమగును. ఇట్టి నిరర్థకసంస్కరణములను నిర్వహింపవలయునని పాలకులు ప్రజలను గోరుట ఎంతవిచిత్రమో యూహింపవచ్చును. ప్రజలహక్కులను కాపాడుటకుగాని, స్వపరిపాలనమునకు త్రోవజూపుటకుగాని పనికిరాని సంస్కరణములతో ప్రొద్దుబుచ్చుట వలన నేమిలాభ ముండును?

లాయడు జార్జిగారు : మొరాకోయధము

లాయడు జార్జిగారు మొరాకోయధమును నిరసించుట చాల ముఖ్యవిషయము. మొరాకోయధమునకు బ్రిటీషువారు బాధ్యులు గాకున్నను, మహమ్మదీయ కొండజాతుల స్వాతంత్ర్యమును క్రైస్తవులు అణగద్రొక్కుట, తమ కేమాత్రమిచ్చు ములేదని లాయడుజార్జిగారు పలికిరి. లాయడుజార్జిగారు తమకు సంబంధించిన విషయములలో నితర సమయములందు అసంగతముగ ప్రసంగించినను, ఇప్పుడయినను రిఫులస్వాతంత్ర్యము నణగద్రొక్కుట కూడనివనియని చెప్పినందుకు, సంతసించెదము. లాయడు జార్జిగారు పలికినటుల, ఫ్రాన్సు, స్పెయిను దేశములు గలిసి చేయుచున్న కార్యములకు క్రైస్తవజాతి తలవాల్పవలసి యుండును. రిఫులుచూపిన స్వాతంత్ర్యప్రియత్వమును, స్పెయిను సైనికులుచూపిన క్రూరకృత్యములను తిలకించిన ప్రతిజాతియు రిఫులస్వేచ్ఛను రక్షించుటకు తోడ్పడి యుండవలసినది. అందుకుమారుగ నోరు దెరచి మొరాకోయధము నిరసించుటకయినను యూరపియను ప్రముఖులు పూనుకొనలేదు. లాయడు జార్జిగారి నిరసన మిట్టి పరిస్థితులలో అమూల్యమగుచున్నది. స్పెయినుప్రజలు మొరాకోయధమును లోలోపల నేవగించుచున్నటుల నెవిసనను గారు చెలుపుచున్నారు. స్పెయినులో ప్రబలియున్న నిరంకుశపరిపాలనమువలన ప్రజల యుద్దేశ్యము బయల్పడుటకు వీలులేకున్నది. ఫ్రాన్సులో

గూడ మొరాకోయధమునకు ప్రతికూలభావము ప్రబలియున్నటుల విదేశవార్తలబట్టి గ్రహింపవచ్చును. మొరాకోయధముయొక్క ముఖ్యోద్దేశ్యము గనులను స్వాధీనపరచుకొనవలయు నను దురాశ దప్ప వేరుగాదని నెవిస్సును గారు “న్యూ లీడరు” పత్రికలో వ్రాయుచున్నారు. మొరాకోయధములో స్పెయినుతో చేతులగలగల్గుటకు ఫ్రాన్సు కెట్టి యవసరము గనుపించదు. ఇంతటి యన్యాయము జరుగుచున్నను నానారాష్ట్ర సంఘము వింత జూచుచున్నదిగాని ఎవరిని మందలించుటకును బూనుకొనలేదు. ఇట్టి సంఘము వలన లాభమేమని నెవిస్సునుగారు రచుచున్నారు. నానారాష్ట్ర సంఘ ప్రయోజనముగూర్చి పాటి యాలామహారాజుగా రెంత వ్రాసినను సామాన్య జనులకు విశ్వాసము గుదురకున్నది.

మాతన రాజప్రతినిధి

పీలుప్రభువుగారు మాతన రాజప్రతినిధి యయ్యెదరను సంగతి నిజమగుచో కన్నరెవ్విపు ప్రభుత్వపు కోర్కె పూర్తిగ నెరవేరును. పీలు ప్రభువుగారు గడ్డకట్టిన కన్నరెవ్విపులు. వీరిదివరకు ఇండియా మంత్రిపదవి నధిష్ఠించిరి. వీరికి హిందూ దేశముపట్ల నభిమానము శూన్యమని ఎల్లరెరిగినదే. నిర్బంధములు తీవ్రముగ చెలరేగినపుడు పీలు ప్రభువుగారు ఇంగ్లండునుండి పరిపాలన చక్రమును నడుపుచుండిరి. శ్రీనివాస శాస్త్రిగారు కెనియాభారతీయులగూర్చి కొంచెము కఠినముగ మాటలాడినందుకు గినిసి, వీరు శాస్త్రిగారికి దర్శనమియకబోయిరి. కన్నరెవ్విపు మంత్రియు, లిబరలు రాజప్రతినిధియు కలసి పరిపాలన రథమును నడుపుటకష్టము. రిడింగుప్రభువుగా రెంత సరిపెట్టుకొని పోయినను, భేదాభిప్రాయములు పొడ సూచకమానవు. రిడింగుప్రభువుగారు తమ దృక్పథమును బర్కెను హెడ్డుప్రభువుగారికి చెలుపుటకు వెడలి, విఫలమనోరథులై తిరిగివచ్చిరి. ఇట్టిభేదాభిప్రాయముల కవకాశము లేకుండ, కన్నరెవ్విపు మంత్రియు, కన్నరెవ్విపు గవర్నరు- జనరలుగారును కలసినయెడల, బ్రిటీషు ప్రభుత్వమునకు మనశ్శాంతి గలుగును. ఎట్టి చిక్కుండనేరదు. పీలు ప్రభువుగారు గడుపుదినములోపల సంస్కరణములను మార్చుట కెంతమాత్ర మిష్టపడరని, ఎల్లరెరిగినవిషయమే. బర్కె హెడ్డుప్రభువు ఇండియా మంత్రిగను, విటరుటనుగారు సహాయమంత్రిగను, పీలుప్రభువుగారు రాజప్రతినిధిగను బని చేయుచో, అధికారవర్గ మెట్టిచలనము లేకుండ హాయిగ నుండవచ్చును. కాని, రాజప్రతినిధి ఎవ్వరయినను, హిందూదేశము నకొక్కటే భారతీయులస్వయం కృపి వలన గాని, స్వపరిపాలనము లభింపదు. ప్రజాశక్తి బలపడుచో పీలు ప్రభువుగారుగాని, మరి యితరులుగాని, ప్రజాభీష్టమును నెరవేర్చుటకు అయాచితముగగూడ బూనుకొందురని నమ్మవచ్చును.

మదరాసు పెన్సిల్లు: ఆంధ్ర దేశము

ఇక్కాలమున స్వదేశవస్తువులు కొంచెము హెచ్చుభరిదయినను పాటింపక, వానినే యుపయోగించుట ప్రజలకర్తవ్యము. విదేశవస్తుబహిష్కారము మున్నగు హెచ్చరికలు ఆచరణయందు గనుపించవలెను. ప్రజలు తమయొక్కరలను తగ్గించు

కొనియెనను స్వదేశవస్తువులను వాడుటకు బూను కొనినగాని, ఆర్థికాభివృద్ధి గలుగజాలదు. విదేశ వస్తువులతో సమానముగ స్వదేశవస్తువులు తయారగుచున్నపుడు వానిని తప్పక ప్రోత్సహపరచుట దేశాభిమాను లెల్ల ధర్మమని ప్రత్యేకముగ హెచ్చరింప బనిలేదు. మదరాసునందు పలుకముల పెన్నిల్లు తయారగుచున్నవి. ఇవి విదేశపు సరకులకు తీసిపోవుటలేదు. విదేశపు పెన్నిల్ల కన్నను నివిచౌకగగూడదొరుకుచున్నవి. మదరాసుపెన్నిలు ఫ్యాక్టరీవారు వ్యయప్రయాసలకు లోనై ఉపయోగ కరముగ పెన్నిల్లు తయారుజేయుచున్నారు. ఇది ఆంధ్రసంస్థగూడ నగుటచే, ఆంధ్రులు ముఖ్యముగ ప్రోత్సహ మొనగవలసియుండెను. ఏకారణముచేనయిననేమి, ఆంధ్రులు తగిన ఆదరణ జూపకుండుట శోచనీయము. ఈ విషయమునుగూర్చి ప్రబోధము గలిగించుటకు, పెన్నిలు నిర్మాణనిపుణులగు మల్లాది సుబ్బారావుగారు ఆంధ్రదేశమున పర్యటనము నలుపుటకు బయలుదేరుచున్నారు. వీరికి తగిన ప్రోత్సహ మొనగి, స్వదేశవస్తుభిమానము జూపుటకు, ఆంధ్రమహాజనులు ప్రాధికృతులు.

బరోడా గ్రంథాలయము

బరోడా కేంద్ర గ్రంథాలయమునందు పుస్తకముల నెరువిచ్చు శాఖను నెలకొల్పిన భవనమున అగ్నిప్రమాదము జరిగి వేలకొలది విలువగల గ్రంథములును పెక్కు సినిమా ఫిలుములును అగ్ని కాహుతి యయ్యెనని వినుట కెంతయు చింతించెదము. ఈ వార్త గ్రంథాలయోద్యమాభిమానుల కెల్లరకు విషాదము గలిగింపక మానదు. బరోడా సంస్థానమువారు మిక్కిలి వ్యయమునకు లోనయి కడు ప్రశంసార్హముగ గొప్పగ్రంథాలయమును నెలకొల్పిరి. అమూల్యముగ పుస్తకముల నెల్ల సేకరించి వలయువారి కెరువిచ్చుట కనేక సదుపాయముల గావిచిరి. గ్రంథాలయములపట్ల నింతశ్రద్ధ జూపినసంస్థానము మరియొకటి లేదు. బరోడా హిందూదేశమున కంతకును మార్గదర్శక మయ్యెను. బరోడాసంస్థానమువారి సత్ప్రయత్నముల కిట్టి విఘాతము గలిగినందుకు చింతిల్లుచు ధైర్యము వహించి ద్వీగుణీకృత తాహముతో పాటుబడుటకు బరోడాసంస్థానమునకు పరమేశ్వరుడు ప్రోత్సహము నొసగుగాక యని వేడెదము.

ఆగ్రహశలీతము

దీపావళిపండుగ సందర్భమున బాణసంచాను గాల్పుట అన్ని రాష్ట్రములలోను ఆచారముగ నున్నది. బొంబాయిలో పండ్రెండు సంవత్సరముల బాలిక యిటుల గాల్పినందుకు గినిసి, యూరపియన్లు సార్లు లొకరు ఆ పిల్లపై తుపాకి ప్రేల్పిరనియు, అందుచే గాయము తగిలెననియు తెలియచున్నది. ఇంతటితో బోక రోడ్డుపై బోవుచున్న మరికొందరిపై గూడ వీరు తుపాకి కాల్పుగ అయిదుగురకు గాయములు తగిలెనట. పిల్లలను భయపెట్టుటకు సార్లుగారిటుల జేసి రనియు తుపాకిలో గుండ్లున్నవని వారికి దెలియలేదనియు ఇతరులకు దెబ్బలు తగిలినవను సంగతి సంతతము వారి కప్పుడు దెలియదనియు సమాధానము జెప్పచున్నారు. ఈ సమాధాన మేమాత్రము విశ్వా

సార్వముగ దోషదు. అధికారు లేమిచర్య దీసికొనెదరో చూడవలయును. వారుగూడ నిట్టి సమాధానమును నమ్మి యింతటితో విరమించినను ఆశ్చర్య ముండదు.

పాట్నా తీర్మానము: నెహ్రూగారు

పాట్నా తీర్మానమును పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు సంయుక్తరాష్ట్రసమావేశమునందు బలపరచుచు, అందలిభావమును తేటపరచిరి. కాంగ్రెసును ఒకపక్షమువారికి ఒప్పగించిరనియు, ఆ పక్షము కాంగ్రెసువశమునందు లేదనియు దలచుట పొరబాటని, నెహ్రూగారి యుద్దేశ్యము. అదివరకే జనించేయుచున్న స్వరాజ్యపక్ష యంత్రమును కాంగ్రెసునభివారూపయోగింపదలచిరనియు, దానిని నడుపుటకు స్వరాజ్యపక్షమువారి కవకాశ మిచ్చుట న్యాయమనియు, నెహ్రూగారు సూచించిరి. ఇట్టి సిద్ధిలో కాంగ్రెసు రాజకీయసంచలనమును స్వరాజ్యపక్షమువారు కొనసాగించుటకు సంపూర్ణావకాశ మొనగి, ఇతరులు వారికి శక్తివంచనలేక తోడ్పడుట ధర్మము. పాట్నా తీర్మానోద్దేశ్య మిదియేయని ప్రత్యేకముగ హెచ్చరింపనక్కరలేదు.

సైన్యవ్యయము

ఇంగ్లండులో సైన్యవ్యయమును తగ్గించుటకు ప్రయత్నము జరుగుచున్నట్లు తెలియచున్నది. సైనికోద్యోగులలో కాపైను మొదలు క్రిందియద్యోగివరకు వేతనమును తగ్గింపవలెననియు, ప్రమోషను రేటును తగ్గింపవలె ననియు, యుద్ధకార్యాలయమువారు నిశ్చయించిరట. హిందూదేశమునందటులగాక వేతనసార్వముల నింకను పెంచుటకు ప్రయత్నము జరుగుచున్నది. యుద్ధవ్యయమును చాలవరకు తగ్గింప వీలుగలదని ప్రజాప్రతినిధులెంత మొరలిడుచున్నను. ప్రయోజనము గలుగకున్నది. ప్రజలకు సంపూర్ణ స్వపరిపాలనము లభించిన గాని అనుకూలముగ మార్పు జరుగుట కవకాశము గనుపింపదు.

అసహాయము

నాగపురపు తెలిగ్రాఫ్ సంఘమువారు ప్రభుత్వమువారికి తమ కోర్కెలను తెలుపుచు, వానిని సఫలపరుపనిచో ప్రభుత్వమువారికి సహాయము జేయుట పొసగదని వ్రాసిరట. తెలిగ్రాఫ్ సంఘము నందు పలువురు ఆంగ్లోహైందవోద్యోగులు కలరు. ప్రభుత్వోద్యోగులు సంతము అసహాయమార్గమవలంబించుచుండ, ప్రభుత్వమువారు వారికోర్కెలను దీర్చెదరో, లేక నిర్లక్ష్యము జూపెదరో చూడవలయును.

వైజాముగారి విషాదము

వైజాముగారికి పదునేడు వర్షములపాయము గల కూతురు దివంగతురాలయ్యెననువార్త, సంస్థానప్రజలకే గాక తదితరులకుగూడ మిక్కిలి నిషాదము గలిగింపగలదు. సంస్థానప్రజలనేకులు వైజాముగారికి గలిగినదుఃఖములో పాల్గొనుటబట్టి, వారికిగలిగిన దుఃఖాతిశయమును కనుగొనవచ్చును. ఇట్టి దైవఫటులను భరించుటకు వైజాముగారికి శక్తిని, చనిపోయినకుమార్తెకు నాత్మశాంతిని భగవాను డనుగ్రహించు గాక!

కాన్పూరు దేశీయ మహాసభా వరణము

తగాదా పరిష్కారముగుట

కాంగ్రెసు పట్టణనిర్మాణ ప్రారంభము

(అసోసియేటెడ్ ప్రెస్)

కాన్పూరు ఆక్టోబరు 20:— కాన్పూరు దేశీయ మహాసభావరణము గూర్చి సాగుచుండిన తగాదా పరిష్కారమైనది. సెలక్టింగు సభ్యులను ఆవరణలను నిర్ణయించును. పట్టణాభివృద్ధి సంఘాధ్యక్షుడు ఆధునిక మూడేండ్లు కాల కిచ్చితిమనియు వారికి దామాషాయెచ్చి ఫలము స్వాధీనము జేసికొన వచ్చు ననియు దెబ్బగా ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడగు డాక్టరు మురారిలాలు ఆధునిక బాడుగను సెప్టెంబరు 20 వ తేదీనాటి పంటలకు దామాషాకిందను 6400 రూపాయల నిచ్చి ఆధునిక స్వాధీనము జేసికొనెను. కాని పట్టణాభివృద్ధిసంఘము సెప్టెంబరు 22 వ తేదీన నమావేశమై ఆ ప్రదేశము సుపయోగింపరాదని అడ్డుపెట్టిరి. అమట్టుప్రక్కల యూరోపియను వాస్తవ్యులు చాల మంది యుండుటచేత వారల కెక్కువ యిబ్బందిగ నుండి చుట్టును రాకపోకలు జాస్తియై జనము యెక్కువ గూడుటచేత అనారోగ్యముగ నుండు ననియు అభివృద్ధిసంఘములోని యూరోపియను సభ్యుల పట్టణపట్టణుల తెలియచున్నది.

కాన్పూరు మ్యునిసిపాలిటీవారు సమావేశమై పట్టణాభివృద్ధిసంఘమువారిని తమ తీర్మానమును మరల విమర్శించి కాంగ్రెసుకు ఆధునిక నీయవలెనని కోరుచు తీర్మానించిరి. చాల మంది యూరోపియనువాస్తవ్యులచట మండువారు ఆశ్చర్యమును దేశీయమహాసభ జరుపుట కిచ్చుట కాటంకము లేదని వ్రాసి యిచ్చిరి. పట్టణాభివృద్ధి సంఘమువారివద్దనుండి మరియొకరు కాలకు పుచ్చుకొనగా వారు దానిని అడ్డ కిచ్చుకొను స్వాతంత్ర్యముండి సంఘ మధ్యవచ్చుటకు వీలులేనపుడు, కాంగ్రెసు ఆహ్వానసంఘము ఆ కాలదాటల వద్దనుండి దీసికొన్నపుడు అచ్చట కాంగ్రెసును అడిచిన్నముగ జరుపవచ్చు నని సర్ జేజబహదూరు సప్రూగా రభిప్రాయమును దెల్పిరి. పట్టణాభివృద్ధి సంఘము మరల నీవిషయమై విచారించుటకు ఆక్టోబరు 10 వ తేదీన సమావేశమయ్యెను. ఆహ్వానసంఘము వారిని మరియొకసారి కోరుకొను నును ఒకవారము ఆపి యుంచిరి. ఈసమయమున చివరకు తమ నిర్ణయమును మార్పుకొనుటకు ఆహ్వానసంఘమునకు వీలులేకపోయెను. చివరకు ఆ సంఘమువారు 17 వ తేదీన సమావేశమై ఆశ్చర్యమును 300 రూపాయలు బాడుగనిచ్చి కాంగ్రెసుపక్షములకు యువయోగింపనిచ్చుటకు తీర్మానించిరి. ఇట్లు మరల డబ్బునియ్యమని కోరుట అన్యాయమైనను ఆహ్వానసంఘమువారు యీయెక్కువ మొత్తము నిచ్చియే పరిష్కారము జేసికొనిరి. ఈ ప్రదేశము 50 యెకరములు గలదు. చుట్టుప్రక్కల చాల ఆరోగ్యముగను వనోపారముగ నుండును.

కాంగ్రెసు జరుగు ఆవరణము రైలుస్టేషనుకు 3 మైళ్లదూరమున నుండును. ప్రాత కాన్పూరులో గంగానదికి దగ్గరలో నుండును.

మకాముల స్థానులు ప్రవర్తనముల బహుల స్థానులు అన్నియు నిద్రముగనున్నవి. వచ్చే నెలలో అంతయును కాంగ్రెసు పట్టుముగ మార్పబడును.

బొంబాయి ఎక్స్ ప్రెస్ విధానము

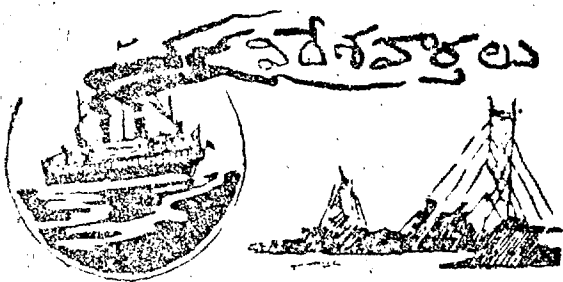
లిబరలు సభ్యుని విశ్వాస రాహిత్యతీర్మానము

శాసనసభాధ్యక్షుడు తీర్మానము సభయందు

ప్రతిపాదించ నిరాకరించెను

బొంబాయి, ఆక్టోబరు 20:— బొంబాయి ప్రభుత్వము యొక్క ఎక్స్ ప్రెస్ మంత్రివై విశ్వాస రాహిత్య తీర్మానమును శాసన సభయందు ప్రతిపాదించుటకు శాసనసభయందు దొక లిబరలు సభ్యుడు ముందుగ అభ్యర్థనకు బంపెను. ఈ తీర్మానము శాసన సభయందు ప్రతిపాదించ వీలులేదని అభ్యర్థకుని నిరాకరించెను. లోకలు ఆఫ్ఫను చట్టమును గవర్నరుగారు అంగీకరింపకుండుటలో శాసనసభాధ్యక్షుడు గలసెనని ఊహించుటకు ఆవకాశము గలుగుచున్నది. గవర్నరుగారి వివేక పరిజ్ఞానము నకు సంపూర్ణముగ లోబడియున్న యీ వ్యవహారమందు మంత్రిని లగించవలసినదని సిఫార్సు జేయుటకు సభ్యున కవకాశముండుటచేదొడ్డానిక శాసన సభాధ్యక్షునిచర్య విభరీతముగ నున్నది.

(ప్రీ ప్రెస్)

వినయవాక్యము

వైమానిక ప్రచారము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, అక్టోబరు 20:— సర్ క్యామ్యూలు హోరు గారు సార్వభౌమ వైమానికమును గూర్చి ఇట్లు పన్నెండు రోజులనుండి బొంబాయికి నాలుగు రోజులలో ఏల చేరరాదో తెలియజేస్తున్నది. సాంకేతిక కారణములు కన్పించవు. కలకత్తా కొలంబోలకు 7 రోజులలో ఏల చేరలేమా తెలియదు. సింగ పూరుకు 8, వెల్పూరుకు 13 రోజులలో బోవుటకు సాంకేతిక కారణములు కన్పించవు.

ఇండియాకు వైమానిక మార్గమును వేయుటకు ప్రథమ దశను దీసికొనుటకు ఒకటి అవుడే సంతకమైనది. మార్గము నంపకు పరీక్షించిరి. వచ్చేసంవత్సరమునుండి ప్రారంభించెదరు. ఈశీతకాలములో ఏలనుకొధంగారు విమానముమీద కెయిరోకు బోనున్నారు. తుదకు కెయిరోకుగూడ విమానముమీదనే బోగల మని ఆశించుచున్నాడను. వనంతేయుతువులో బ్రిటిషువలొక ముత్యం ఆఫ్రికాలో వైమానిక సంచారము సత్వదము.

ద్రూసుల తిరుగబాటు

అంత్యదశ

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

తెలుగులు, అక్టోబరు 20:—దమాస్కును తిరుగబాటు అంత్యమైనది తెలియజేస్తున్నది. స్థానిక ప్రముఖులు పెద్దమొత్తముల యవరాధము నిర్మింపుటకు అంగీకరించిరని. వేలకొలది తురకలను స్వాధీనపరచిరి. దమాస్కును దక్షిణ మధ్య పల్లెలయందు అసంతృప్తికెందిన దేశీయులు, తిరుగబడిన ద్రూసులు నెలవుల సేర్పరుచుకొనిరి. బజారుకు అడ్డు నిలిపిరి. పోవుటకు విరులేపంద జేసిరి. చాల ఇండ్లకు పరక రావశ్రీతి నొసరిరి. దుకాణములు చాలవరకు తగలబెట్టబడినవి. కాని ప్రెంచివారు ప్రభుత్వ భవనములను బారకీయలను గాపాడుచున్నారు. వీరినే ద్రూసులు తమ గరికి పాలేసి కాలచున్నారు. ప్రెంచి శిక్షిస్తున్నదళములు ద్రూసులను ముట్టడించి కాల్చుచున్నది.

నెమ్మరిటి ప్యాకు

చాంబర్లెనుగారు జర్మను ప్రతినిధులను కొనియాడుట ప్యాకెట్, అక్టోబరు 19:—చాంబర్లెనుగారు బ్రిటిషు, ప్రెంచి, అమెరికా ప్రతినిధులతో కలసి జర్మను ప్రతినిధులను సుతింపుచు లోకార్నో సభను సూచి చెప్పి:— యూరపు శాంతిని, ప్రాపంచిక శాంతిని లోకార్నో ఒడంబడికలు చాల ముఖ్యమైనవి. దీనికి అసలు జర్మనులే కారకులు. వారే ఈశాంతిని తాపరమునకు పూనుకొన్నది. ఇది వారి గొప్ప వివేకమును ధైర్యమును చాటుచున్నది. ముఖ్యముగ దాక్టరు ఫ్రేస్టెక్, లూథరుగా ర్లెంతయు ప్రశంసార్హులు. నేను విదేశాంగ కార్యాలయములో జేరినపుడు యూరపు అంతయు యుద్ధభావములతో నిండిపోయినది. ఇది కొంతకాలము సాగినదో నివారణకు పట్టులేక నేయాండును. తుదకు విపత్తు తలపించెడిది. ఐరోపా పరమాంధ్రమునకు అక్కర ఉపద్రవకరముగ ఏర్పడియుండెడిది. కాని లోకార్నోలో జర్మనీ, మిశ్ర మండలియు అందరకును పిలువగూడును కనుగొనిరి. ఎవరి ముట్టుకు వారి బాధ్యతను పూర్తిగ గ్రహించి సమానప్రతిపత్తితో జేయుటే లోకార్నో ఒడంబడికలు కలిగినవి. యుద్ధము లేకుండనే కాంతిని సాధించగలిగిరి. ఇదియే విజయము. ఒకరి దేశము నొకరిని జయించలేదు. యుద్ధమును భావములను జయించి శాంతిని పట్టెను.

మరాఠో సమరము

ప్రెంచిసేనలు వెనుకకు తిరుగుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

మ్యాడ్రిడ్, అక్టోబరు 20:—‘నకటు’, ‘జిబాల్ నెవ్’, ‘సిడియాల్’, ‘బోగో-బా’లను ఆక్రమించుకొన్న బోయకటు సేనానిసేనలు సేనాని ఉత్తరువు ప్రకారము వెనుకకు ‘సోజరు’, ‘తెనియూరు’ ప్రక్కకు మరలెను. ప్రెంచిసేనలను శత్రు సేనలు విశేషముగ ముట్టడించెను. ప్రెంచిసేనలు, ఫ్రాంకో సైన్యముసేనలు, వెనుకకుబోయెను. కర్నలు డొల్లా తనస్థానములను వదులుకొనెను. సామగ్రినంతను గొంపోయిరి.

లోకార్నో ఒడంబడిక వివరములు

లండన్ అక్టోబరు 19:—లోకార్నోలో జేసికొన్న ఒడంబడికలవలన అన్ని జాతుల ఆర్థిక రాజకీయ వ్యవహారములను నిర్వహించుకొనుటకు పిలువను. ఒకరినొకరు ద్వేషించుకొనుట తగ్గను. సైన్యములను, ఆయుధములను తగ్గించుట తర్వాత ఏర్పడును.

జాతిసమితిలో జేరిన ప్రెంచివారును జాతిసమితి ఒడంబడికను బలపరచుటను. సైనిక భూగోళ పరిస్థితుల ననుసరించి ఎవరైన వ్యక్తిగతమును జూపిన, వారి వెదుర్కొనవలెను. మధ్య వర్తిత్వపు బొంబడికను జర్మనీ ఉల్లంఘించినది, యుద్ధమునకు గడంగెదరని తోచినదో జేసికొనవలెను, పోలండువారిద్దరును పరస్పరకహాయమును చేసికొనవచ్చును.

లోకార్నో ఒడంబడికలను జర్మనీ ప్రెయిం, జర్మనీ ప్రెంచి సరిహద్దులను ఎన్నటికి భంగము రాకుండ ఏర్పడినది ఒకరిపై నొకరు యుద్ధము ప్రారంభించునని అభయముల నిచ్చిరి. జాతిసమితిసభవారును అసంఖ్యవారును ఏకగ్రీవముగ యుద్ధము చేయవలెనని తీర్మానించిరని ఆపుడు కత్తిగట్టవచ్చును. ప్రాంసు ప్రెయిం జర్మనీని ముట్టడించిన బ్రిటను జర్మనీకి సహాయము చేయుటకు ఒప్పుకొనెను. జర్మనీ ప్రాంసు, ప్రెయింములను ముట్టడించిన బ్రిటను జర్మనీపై దండెత్తును.

జాతిసమితి యధికారము అణుమాత్రము లోకార్నో ఒడంబడికలవలన భగ్గును గాలేను. మరింత జాతిసమితియధికారము బలపడును. జాతిసమితికి ఏర్పడి లోకార్నోలో అనుకొన్న వెక్యూరిటిని ఏర్పరిచినదో లోకార్నో ఒడంబడికకు అవసరము లేకుండును.

చాంబర్లెను సకాలములో జోక్యము కలగజేసికొనుట చేతనే పోలిషు జర్మను ప్రతినిధుల భిన్నాభిప్రాయములు సమమైనవి. జర్మనులు చాల పట్టుదలతో పోరాడిరి. కాలనిర్ణయము లేకుండ వ్యవహారము ఆగిపోవలెనని యని తోచినది. కాని చాంబర్లెనుగారి స్థయ్యముచే ఈ భిన్నాభిప్రాయము లన్నియు సమవిషయమైనవి.

కొత్తవిమానమును గనిపెట్టుట

ఇంగ్లండులో పరీక్షించుట

సైనికాన్వేషణమున కుపయోగించుట లండన్, అక్టోబరు 19:—సీనరు డీలాసిర్వాగారు కొత్త విమానము నొకదానిని గనిపెట్టిరి. నెమ్మదిగను, వడిగను, ప్రక్కగను, నిలువగను పయనము గావించిరి. సైనికాన్వేషణములకు చాల సుపయోగించుచున్నారు. ఓడల, పడిచెక్కల మీద ఇది దిగుటకు పిలువబడును. సగరమున ఇండ్ల కప్పులమీద గూడ దిగుటకు పిలువబడిరి. వెనుకకుగూడ బోవు సులిరి.

లామిడెక్ పొగయోడ మట్టకు బయలుదేరెను.

స్ఫోటకమునకు కొత్తమందు

లండన్ అక్టోబరు 17:—స్ఫోటకమునకు త్వరలోనే కొత్తమందును ప్రకటించెదమని దాక్టరు మెర్విను పాస్రీ గార్లను, గార్లనుచున్నారు. ఇంతవరకు స్ఫోటకము రాకపూర్వము టికాలు వెంతునివాటికి చేసిన చికిత్స సగ్గరనుండి చక్కగ కనిపెట్టి వాడులు చూచుటయే సాంసు, గాలి, జ్వలన, ఇప్పు యెండా రొగములను గూడ గాడ్ గాగారి సిద్ధాంతమునుబట్టి పరీక్షించవచ్చును. వీరి పరిశోధన చాల ప్రశస్తమైనదని వైద్యులందరును గొనియాడుచున్నారు.

పెరిషియా

సోవియటులదృష్టి పోవుట

అయ్యది నిజముగాదనుట

మాస్కో, అక్టోబరు 20:—సోవియటు ప్రభుత్వమువారు యూరపులో నున్న మాదక్రవర్తిని బలపరుచుట లేదనియు, రిసాఖానుగారి ప్రభుత్వమునకు ప్రతిహేతుము గా మనియు పెరిషియా వ్యవహారములో పూర్తిగ సోవియటుల తాత్పర్యమునే వహించిరనియు రిసాఖాను ప్రభుత్వముతో ఎక్కడ లేని చెలిమితో నున్నారనియు సోవియటులు ప్రకటించుచున్నారు.

మరణములు

గ్వాలియరు ప్రభుత్వమున విద్యాశాఖాధికారిగ నుండిన జాన్స్టన్ గారను, ఇండియా అటవీశాఖలో నున్న జేమ్సుగ్వాలం బుబుగారును మృతిచెందిరి.

బొంబును సోదరుల మోసము

లండన్, అక్టోబరు 19:—క్రిస్టుగారి సాక్ష్యమును పూర్తిగ వింటిననియు అయినను జ్యూరీయే దీనిని తీర్పు జెప్పవలెననియు దండనాధికారి చెప్పెను. ఈమోసమునుగూర్చి తన కేమియు తెలియదని మంత్రిపుగారు చెప్పుచున్నారనియు అందుచే వాదించి ఏమియు ప్రయోజనము లేదనియు న్యాయవాది యనెను. మంత్రిపుగారి సాక్ష్యమును వినుగోరుచున్నాడనని దండనాధికారి చెప్పెను. ఇంత జరిగిన వెనుక, అంతయు జేప్పిన తర్వాత ఎవరిని పిలిచి సాక్ష్యము దీసికొన్నను అపహాస్యముగ నుండునని సర్ క్యాపిటోలానుగా రనిరి.

విచారణ అంతటను దండనాధికారి చూపినసౌమ్యభావమునకు మ్యాడక్సంగారు వందనము లర్పించిరి.

కెయిరో పరిస్థితులు

ప్రభుత్వమువారి ఏర్పాటులు

కెయిరో అక్టోబరు 19:—సర్ జార్జి లాయిడ్ గారు బుధవారము కెయిరోకు వచ్చెరని ఊహించి విద్యార్థులు ప్రజలు ఆయన వచ్చునపుడు సక్రమపరిస్థితులకు భంగము కలుగజేసి అల్లరులను జేసిన తీవ్రముగ శిక్షించెదమని ఈజిప్టు దేశీయమంత్రి ఉత్తరువును ప్రకటించెను. ప్రజాశాంతికి భంగముగ ప్రవర్తించువారిందరిని అరస్తు జేయుటని పోలీసు కుత్తరువు నిచ్చిరి. వాటినిస్తు శూచమువారు సభిజేయకుండ పోలీసువారు ఆపు జేసిరి. కూడ దనిరి.

సిరియా తిరుగబాటు

లండన్, అక్టోబరు 16:—సిరియాలో పరిస్థితులు భయముగనున్నవని రహస్యముగ వార్తలు పొందెను. జేరుచున్నటు ఇంతవరకు గ్యామిక్ నేనాని ద్రూసులతో నిష్కర్ష గ పోరుటలేదనుచున్నారు. తిరుగబాటసరిన నాయకులు లోబడు సూచనలు లేవనుచున్నారు.

దమాస్కుస్, హమాలో గొప్ప అల్లరులు జరిగెనట. చెలసాలలను ముట్టడించిరట ఖయీదీలను విడిచిపెట్టిరి. చాల భవనములను తగులబెట్టిరి. విప్లవకారులతో సహాయ సైన్యములు పోరెను. నూరుమందిని జంపిరి. దమాస్కుసు కాలనున్న రోడ్లు చాల ప్రమాదకరముగ నున్నవట. ఉత్తరసిరియా అంతయు బెడాయిసులే ఏలుచున్నానన వచ్చును. పరాక్రమ పిరి నెదుర్కొనుటకు సైన్యములుగాని, పోలీసు దళముగాని లేవు.

బ్రిటిషు నావికుల సమ్మె పూర్తి అయినది

లండన్, అక్టోబరు 19:—బ్రిటిషురేవులలో నావికుల సమ్మె అంత్యమొందెను. అసధికారసమ్మెసంఘమువారు సమ్మె నాపుడేయవలెననిరి. బ్రిటిషు రేవులలో ఒకవారము క్రిందటనే సమ్మె అంతరించెనని షిప్స్టుగారనిరి.

సిడ్నీ, అక్టోబరు 20:—సమ్మెదారులు షెజిసోలయం దున్నంతకాలము ఏకాగ్రక్రమమునందు పాల్గొనజాలవుని కృత శిక్షయు లగుటచే నావికులసమ్మెను పరిష్కారము చేయుటకు అహ్వనింపబడిన నిర్బంధసమావేశము భగ్గుమొనెది.

మదరాసు వార్తలు

ఎస్. సత్యమూర్తిగారు:- కొందరు మిత్రులు కోరినందున ఎస్. సత్యమూర్తిగారు మదరాసు విశ్వవిద్యాలయ ప్రతినిధిగా కార్పొరేషను సభ్యత్వమునకు నిలుతురని తెలియుచున్నది.

సవరణ:- నిన్నటి పత్రికలో ౪వ పేజీన సంస్కృత సాహిత్యసభను గూర్చి ప్రకటింపబడిన విషయములు తాము పంపలేదని సి. వి. సరసింహారావుగారు మాకు తిండి చేయుచున్నారు.

శవము అగపడుట:- బేసిన్ బిజినెస్ రైల్వేలను చేరువను ౪5 ఏండ్లపురుషుని శవము మంగళవారమురాత్రి పోలీసువారికి గనబడెను. మోకార్లు తెగియున్నవి. ఎవరైనదియు గుర్తింపబడలేదు.

గౌ॥ సర్ మహమ్మదు అబిబుల్లా సాహేబు గారు:- వైస్రాయి కాన్సిలుసభ్యుని ఆరోగ్యము కుదిరినదనియు బెంగళూరునుండి శుక్రవారమునాడు వచ్చి నవంబరులో డిల్లీకి బోయెదరు. వచ్చేనెల 22 వ తేదీనో వారిసెలవు పూర్తయగును.

కొట్టుకొని చచ్చుట:- తిరువల్లూరులో నొక కొట్టుట యందు మోపుగా దొబ్బలు దగులుటచే 25 ఏండ్ల ఇబ్రహీము అను మహమ్మదీయుని జనరలు ఆస్పత్రిలో వేసిరి. నేడుదయము మరణించెను. (అ. ప్రె.)

రాకపోకలు:- జ్యోధారక కె. నాశ్వరరావు పంతులుగారు నిన్నరాత్రి బంధువులకు వెడలిరి.

గౌ॥ న్యాయాధి. జి. జి. వాలరుగారు నేడుదయము బొంబాయికి బోయిరి.

జైల్ల ఇన్ స్పెక్టరు - జనరలు కామరసుగారు, అ. భాజైల్ల ఇన్ స్పెక్టరుల సభ కార్యదర్శి బాంకరుగారు నేడువచ్చిరి సభాప్రతినిధులందరు 21 వ తేదీన వత్తురు.

వైరిక్కు కాటు- చావు:- తంబుకెట్టి పిల్లలో చిట్టిబాబు అను 12 ఏండ్ల కుర్రవానికి వైరిక్కు కరచి చనిపోయెను. 6 సెలక్రితము వాని కాలువై కుక్క కరచెన. వెంటనే అచ్చటి ఆస్పత్రిలో కట్టు గట్టిరి. కాని కుక్కకాటు మంచిది కానందున జనరలు ఆస్పత్రికి బొమ్మని వెద్యుడు సలహా జేసి చింపెను. జనరలు ఆస్పత్రికి బోవగా వరునాడు రప్పనిరి. బాధ తీవ్రముగ లేనందున బాబు డ్రెస్ డ్రెస్సి ఆంధ్ర పత్రికా కార్యాలయమున కనుదినము వచ్చి తర పని జేసికొని పోవుచుండెను. కాని మూడు రోజుల క్రితము తిరిగి కుక్క కరచి చనిపోయెను. వాచి కడల తేకుండుటచే బంధువులు జనరలు ఆస్పత్రికి గొంపోయిరి. అచ్చట మూడురోజు లుంచిన పిమ్మట లాభములేక యింటికి పంపివేసిరి. అంతట సంది వచ్చి చనిపోయెనని వినుట కెంతయు విచారించుచున్నాము. డిల్లలను అక్రమగా పిదులవెంబడి విడుదలమందు గృహస్థులు జాగ్రత్తగా నుండురు గాక.

స్లిడరుకు విధింపబడినశిక్ష రద్దగుట

నాగపూరు, అక్టో, 20:- మునిసిపల్ నిధి తాలూకు 800 రూపాయలు దుర్వినియోగపరచినాడని జబ్బితూరు సెషన్సుజడ్జిగడర్ వారా స్లిడరు షూ. సత్యనారాయణరావు అనే స్లిడరుకు 5 సంవత్సరములు కఠినశిక్ష విధింపగా అడిషన్ సర్జి జూజిషివ్ కమిషనరు కొత్తయ్యు అతడునిగ్దోషియని తీర్పుచెప్పి నేడువిడుదల చేయించెను.

పోస్టాఫీసు నగదుపత్రముల అమ్మకము

రూ 69,03,000 లు చేపూరెన కలకత్తా, అక్టోబరు 20:- అయిదు సంవత్సరముల పోస్టాఫీసు నగదుపత్రముల అమ్మకముచే సెప్టెంబరు మాసముందు రూ 69,03,000 లు వచ్చెను. 1928 సెప్టెంబరునందు రూ. 77,66,000 లు, 1924 సెప్టెంబరులో రూ. 51, 56,000 లు వచ్చెను. (అ. ప్రె.)

అన్నకోశపువ్రణము- ఆత్మహత్య:- మైలాపూరులో మంగళవారమునాడు ఒకనూతిలో గోవిందమ్మ యా: 19 ఏండ్ల యువతి శవము పోలీసువారికి గోచరించెను. ఈమె బర్మీ టేనులోనుండి ఆనారోగ్యముగనుంటుండే మైలాపూరులో లోవద్దకు బోయెను. అచ్చట సోమవారము మధ్యాహ్నము ఇలుడిచిపోయెను. తిరిగి అడపడలేదు. వెనకగా శవము నూతిలో గనబడెను. ఆమె అన్నకోశవ్రణముచే బాధనొందు ఆత్మహత్య గావించుకొనెనని పంచాయతీదారు తీర్పుచెప్పిరి.

సర్. బి. ఎన్. మిత్రగారిపర్యటనము

పిలాంగు, అక్టోబరు 20:- సేటిసాయంత్రమునకు రా. ప్రతినిధి కార్యనిర్వాహకసంఘసభ్యులకు సర్ బి.ఎన్. మిత్రగారిచటకు వచ్చిరి. గవర్నరు అతిథిగ సర్ మిత్రగారున్నార (అ. ప్రె.)

గౌ॥ సర్ బేసిలు బేకెటుగారు

సిహ్లా, అక్టోబరు 20:- ఇండియా రోరతసభ ఆఫ్ సభ్యులగు గౌరవనీయులు సర్ బేసిలు బేకెటుగారు బెంగళూరు వెడలుటకు నేడు యిచట బయలుదేరిరి. (అ. ప్రె.)

హోంమెంబరు ఉస్మాన్ సాహేబుగారు

బర్గారి, అక్టోబరు 21:- గౌరవనీయులగు ఖాన్ బహదూర్ ఉస్మాన్ సాహేబుగారు రంగనాథ ముదలియారుగా అగ్రశ్రేణికింద ఫౌజ్ దస్తు పంచాయతీదారుల వేనతిపత్రమును నృటిదినమున హంపీకి బోవుచు అందుకొనిరి. నేడు ఆలీపుర జైలులో మోస్తాఖై డిలను చూచిరి. (అ. ప్రె.)

వ్యవహారము

సిహ్లా, అక్టోబరు 21:- ఈశాన్యయిండియా, వ్యవసాయ డియా, మదరాసునకు దక్షిణమున స్వర్ణముగ వానగరిసెన సిచిసాగరు 1/2, సాగరుదీవి 3/4, బాల్వేగరి 1, సియోని పెండ్రా 3/4, మధురాలండు 1/4, అంగుళముల వానగరిసెన నూచన:- మదరాసునకు దక్షిణమున విశేషముగ వాగురియవచ్చును. (అ. ప్రె.)

బొంబాయి కొటను మార్కెటు

నేడు (21 వ తేది) ధరలు

ఏప్రిలు-మే, బ్రోచి-412-8-0, 413-0-0. డిశంబరు- జనవరి- ఓబ్రూ- 391-8-0, 392-4-0. డిటో బెంగాలు-347-12-0, 347-4-0.

“పాగమంచువలన పప్పులు కలిగినవ వార్త వచ్చుటచే పశ్చిమమున విక్రయము నిరుత్సాహకరముగా నున్నది” అని 20 వ తేదీని వార్తకుంపెనీవారు న్యాయార్థముండి తంతి వార్త నంపిరి. (ఫీ. ప్రె.సు.)

మదరాసు గవర్నరు పర్యటనము

తిరువేండ్రము, అక్టోబరు 21:- నిన్నటి రాత్రియందు విందు మహావైభవముగ జరిగెను. పట్టాము దీపములచే ప్రకాశించుచుండెను. బాణసంచా విశేషముగ కాల్చిరి. వివిధవస్తు ప్రదర్శనశాల (మ్యూజియము), ఉద్యానవనము, శిల్పకళాశాలను, గవర్నరు దంపతులు సందర్శించిరి. కళాశాలను, కాస్త్రుకళాశాలను, బాలబాలికల ఆసుప్రద్రని, మహిళాశాశాలను గూడ సందర్శించిరి. రెసిడెన్సీయందు సాయంత్రము విందు చేయబడును. (అ. ప్రె.)

లాకాలేజి అల్లరులు-

రేపు మూసివేయబడును

లాకాలేజిలో ఇంటింకేసరాని అల్లరి చేయుట మొదటి నుండియు అలవాటు. అందు ఎఫ్. యల్. క్లాసువారి అల్లరిని గురించి చెప్ప నవసరములేదు. ఇదివరలో నొకసారి ప్రిన్సిపాలు లార్డు డేవిసుగా రొకమారు విద్యార్థులను మందలించిన ను వినక నేను ఎఫ్. యల్ క్లాసులో రూపాయలు మోగించుట టుపాకలు ప్రేల్పుట హోరునుని ధ్వనిచేయుట మొదలగు అల్లరులను చేయుచుండగా ప్రిన్సిపాలు వచ్చి ఒక వారము దినములవరకు క్లాసును డిస్మిసు చేసెననియును, ఈలోగా ముందు శిక్షవిషయమే విద్యార్థిభాగికి వ్రాసెననియు ప్రకటించి వెడలిపోయెను. దానిపై విద్యార్థులు ఏ కొఁడిమిందిరొకో వందలకొదిలీ టే ననుభవించుట భావ్యముకావని చెప్పకొనగా రేపటిదినము మాత్రము కళాశాలయంతయు మాయబడుననియు కళాశాలను సక్రమముగా నడపుటకై ఏవద్దకు లవలంబింపవలెనో కాలేజీ ప్రతినిధిసంఘమువారు రేపు సమావేశమై విచారింతు రనియు చెప్పెను. (ఒక విశేషి)

అమలాపురం

(ఒకవిశేషి)

యూనియన్ బోర్డు

అక్టోబరు, 18:- యూనియన్ బోర్డు ప్రెసిడెంటు గానున్న రాచవల్ల నీతాపతిరావు నాయుడుగారి మెంబరు పదవిని గవర్నమెంటువారు రద్దు చేయుట లోడనే శ్రీ నాయుడుగాను రాజమండ్రి తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటువారి మీదను వారిస్థానే మెంబరుగా నియమింపబడి తాత్కాలికపు ప్రెసిడెంటుగా నేర్పరుపబడ్డ పెరిఫ్ ఆల్బర్ట్ ఖారరుగారి మీదను అవలాపురం డిస్ట్రిక్టు మనసలు కోర్టులో క్రిందటి నెల 16 వ తేదీని దావా చేసి యింజంక్షన్ పిటిషను పెట్టిరి. కాని కోర్టువారిచే పిటిషనును కొట్టి వేసిరి. అందుపైన వారు అవలాపురం సబు కోర్టులో ఆఫీసు చేయగా సదరు ఆఫీసు ను యీనెల 15 వ తేదీని కొట్టివేసిరి. ఇందుపైన తిరిగి వారు హైకోర్టులో ఆఫీసు చేయుచున్నట్లు తెలియుచున్నది.

యూనియన్ ఆఫీసు గుమాస్తాలును బుట్ట్రాతులును క్రొత్తగా నియమింపబడిన ప్రెసిడెంటుగారి వద్దనే పనిచేయుచుండిరి. శ్రీనాయుడుగారుమాత్రము యంతవరకు రికార్డునున్న, ఆఫీసుంటునున్న వప్పించలేదు. పోస్టాఫీసువారు టపాను క్రొత్తగా నియమింపబడిన ప్రెసిడెంటుగారికి యిచ్చుచుండిరి.

ఆత్మహత్య

ఈతాలూకాలో పని చేయుచున్న ౪ వ నెంబరు సర్వే పార్టీలోనున్న తంబుసా మి అను బంట్లో తుకరీరము లో జబ్బుచేసి బాధ నోర్వజాలక 15 వ తారీఖురాత్రి ఒక చెట్టునకు ఉరివేసికొని ఆత్మహత్యను చేసికొనెను.

పోలీసువారు జైషించగా తనగదిలో కొన్ని వస్తువులు దొరకెను. వాలోలో తనకు జబ్బుగానున్నట్లున్న తాను బాధ నోర్వజాలక ఆత్మహత్య చేసికొను చున్నట్లును వ్రాయబడి యుండెను. వాటిలో త. వైకధికారికి వ్రాయబడిన యంత్ర రములో తన తల్లూ సత్యమును సామానును తన అన్నగారికి యివ్వజేసదని వ్రాయబడెను.

అందరూ పడక 9 రు అభ్యర్థులను యెంచుకొని
రిలో నొకరిని నియమించుకొనుట మంచిది. ఇట్టి ఉద్యోగ
మామకమునందు పక్షాభిమానము లుంచుకొనరాదు. నవంబరు
ండి స్వరాజ్యపక్షసభ్యులు వచ్చి తమ అభ్యర్థిని నియమించు
ని కొందరికి భయముగనున్నది. వారెన్నడు అట్లుజేయరను
క్కుము నాకు గలదు. వారు ప్రజాహితముగనే పనిచేయు
రు. అన్నిపక్షములవారు యేకముగ నాలోచించవలెను.

క రి కి ఒ క ని యం దు వే రొ క ని కి
కొకనియందు అభిమానములు పెట్టి పనిజేసికొనరాదు. కావున
గురను యెంచుకొని వారిలో నొకరిని నియమించుట మంచిదిని
బంచెదను అని విజయరాఘవులుగారు చెప్పిరి.

అన్యత్తుడు ప్రాచీనసరి నియామకమునూడ స్థిరమైనదే
ని చెప్పెను. ఈ నియామకమును గవర్నమెంటువారికి విడిచి
ట్టుట స్థానికస్వపరిపాలన పద్ధతికి లోపము చెప్పెను. కావు
నభవారే నియమించుకొనుట మంచిదిని సూచించెను.

టి. సుందరరావు నాయుడుగారు, తీర్మానము బలప
చబడదా యని అడిగిరి.

భక్తవత్సలు నాయుడు (స్వరాజ్యయుడు) తీర్మానము
తెలిసికొని బలపరచెను.

వ్యాసరావుగారు:— అయెంచుకొనుట నేడే జరుగవలె
నని నవరు యెంచుకొనవలెను?

డా॥ విజయరాఘవులు గారు:— సభవారే యెంచుకొ
నలెను.

సామి వెంటకూచలం చెట్టిగారు:— అభ్యర్థులు సభవారియె
ట హాజరుకావలెను. అనుపదములు తొలగించవలెనని సవరణ
చించెను. ప్రతిపాదకు డంగీకరించుటచే తీర్మానము ఓటునకు
చ్చగా ఓడిపోయెను.

దరఖాస్తు లన్నింటినుండి ఒకరిని యెన్నుకొనుటకు ఓటు
కు ప్రారంభించవలెనని జి.ఎ. నజీశుగా రనిరి. వ్యాసరావు
రు బలపరచిరి.

దరఖాస్తులందు కొన్ని అసమర్థులగు గలవుగావున వాటిని
లగించి మిగిలిన వాటినుండి యెన్నుకొనవలెనని డా॥ విజయ
ఘవులు గారు సూచించిరి. అన్యోలకూర్చి యేమిప్రశ్నించు
ట పిలువలెనని ఆర్. మదనగోపాలు నాయుడుగారు రనిరి.

అన్నియు వెంటనే సభ వార విచారిం
చుటకై అభ్యర్థుల నామముల సూ
చించుట మంచినియ అన్యత్తుడు చెప్పెను.

నామినేపనులు

జిండా సాహెబుగారి నామమును మహమ్మదు మాసా
సేబుగారు సూచించిరి. మ. ఇబ్రహీము సాహెబుగారు బల
పరచిరి.

అల్లుడు సత్రారు సాహెబుగారి నామమును సక్రయ్య
చెట్టిగారు మహమ్మదుగారు బలపరచిరి.

ఇ. డబ్ల్యు. కె. గ్రీనుగారిని డా॥ ఎం. విజయరాఘవులు
గారు సూచించిరి? (నవ్వు) హాస్యగారు బలపరచిరి.

శివభూషణ మదల్యారుగారిపేరును జి. ఎ. నజీశుగారు
సూచించిరి. వ్యాసరావుగారు బలపరచిరి.

దైన శిఖామణి నాయకరుగారిని ఆంజిలోసతి, సామి
వెంటకూచలం చెట్టిగారు సూచించిరి.

బాలిటు పేపర్లు తయారుజేసి ఎన్నికకు సిద్ధపరచు మని
కమిషనరుగారిని అన్యత్తుడు కోరెను.

తగవు

5 నిమిషముల గడువు లభించగనే డా॥ విజయరాఘవులు
గారు కొన్ని కారణములను సభ్యులకు తెలియబరచుకోరెను.

అయిన అభ్యర్థులకూర్చి సుమారున్నాడరియు ఎన్నిక సిద్ధ
ముగా నున్నపుడు అట్లుజేయుటకు పిలువదనియు ఎవరికిగూడ
పక్షపాథము గలిగింపరాదనియు అన్యత్తుడు చెప్పెను.

డా॥ విజయరాఘవులు గారంగీకరించకుండుటచే అన్య
త్తునిమాట మన్నించుమని కేకలు వినివచ్చెను.

డా॥ విజయరాఘవులు గారు ఓట్లను మిసహాయింపుపద్ధ
తిపై తీసికొనవలెనని కోరెను.

అన్యత్తుడు:— ఒకపద్ధతి అనుసరించుచున్న పిదప మధ్య
మార్పుటకు పిలువలేదు.

డా॥ విజయరాఘవులుగారు ఎన్నికల విధానము గూర్చి
“ఇండియను మునిసిపాలిటీస్” అను గ్రంథమునుండి అన్యత్తుని
విధిని చెల్పి భాగమును చదువ నారంభించెను.

అన్యత్తుడు:— నాకీ ఉపన్యాసము లవసరము లేదు.

డా॥ విజయరాఘవులు:— నేను ఉపన్యాసించలేదు.
ఇచ్చట ప్రజాప్రతినిధిగా నున్నాను. మీరు నాకు జవాబు
చెప్పవలెను.

అన్యత్తుడు:— నేను మీకు జవాబు చెప్ప నవసరము
లేదు.

డా॥ విజయ:— అయిన మీరు అన్యత్తులుగ నుండద
గరు. (అన్యత్తుని వినము “సిస్ట కూర్మము” అని కేకలు)
అంత నాతడు “యాయెన్నికలో పక్షపాతము జరుగు
చున్న”దనెను.

అన్యత్తుడు:— స్వరాజ్యయులు నూడ నా కనుకూలు
రుగ నున్నారు.

ఈలోపుగ ఆందరు సభ్యులు వోట్లిచ్చిరి. అన్యత్తుడు
నూడ వోటు జేసిన పిమ్మట విజయరాఘవులు గారు వోటు
చేసిరి. (హాల్స్ డ్యవి)

అన్యత్తుడు కమిషనరు గలసి ఓట్లు లెక్కింపగ మొత్త
ము 45 లో 24 జిండాసాహెబుగారికి, 15 శివభూషణండు ద
ల్యారుగారికి, 2, అల్లుడు సత్రాగారికి ఒకటి నిరుపయోగమైన
ను.

జిండా సాహెబుగారు కార్పొరేషను రివెన్యూ ఉద్యో
గిగ ఏనుకొనబడినట్లు అన్యత్తుడు ప్రకటించెను.
సభ తిరిగి 28 తేది బుధవారము సమావేశమగును.

యుద్ధవిరామ స్మారకదినము

అలహాబాదు సన్మాహులు

అలహాబాదు, అక్టోబరు 20:— యుద్ధవిరామ స్మారక
దినమున ఉత్సవమును జరపుటకు యిచట సన్మాహులు గా
వింపబడుచున్నవి. ధనమును ప్రోగుచేయుటకు విచారించు నిమి
త్తము మేజరుజనరలు కైటింగులగారి యన్యత్తులక్రియ నొక
సమావేశము జరిగెను. పెక్కు ఆటలుపాటలు జరపుటకు నిర్ణ
యింపబడెను. కాని మిగిలిన ప్రదర్శన మహోత్సవము నవంబరు
21-న లేదవరకును ఆపుచేయబడును. అప్పుడు గవర్నరుగారు
ప్రదర్శనమును జూడవచ్చెవరని చలించుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

సంయుక్తపరగణాల ప్రభుత్వము

అలహాబాదు, అక్టోబరు 20:— నవంబరు 4-న తేది మొ
దలు డిసెంబరు 15-న లేదవరకును సంయుక్తపరగణా ప్రభుత్వ
మలహాబాదునం దుండును. అప్పటి కన్ని శాఖల కార్యదర్శులు
వారి పరివారము వచ్చెదరు. (అ. ప్రె.)

భారతదేశ సముద్రవ్యాపారము

కలకత్తా, అక్టోబరు 20:— 1925 సెప్టెంబరు మాసమున
దు రూ 1853 కోట్ల విలువగనరవులు భారతదేశమున దిగువతి
చేయబడెను. ఎగుమతి చేయబడిన సరకులవిలువరూ. 2611 లక్ష
లు. మాసముందు రూ 462 లక్షలు నికరమును విలువగలసరకు దిగు
మతి చేయబడెను. విదేశముతో వ్యాపారమును జేయుటచే రూ
514 లక్షలు భారతదేశమునను లాభము వచ్చెను అని వాణిజ్య
వివరముల డెలుపు శాఖ ప్రకటించెను. (అ. ప్రె.)

మెయిలు స్టీమరులు

బొంబాయి, అక్టోబరు 20:— పదియవ తేది టపాలను
బొంబాయినుండి దిసికొని ఇంగ్లాండు బోవుచున్న ‘వైవా’ స్టీ
మరు పోగు సెడ్డు రేవు 18-న తేది సాయంత్రము 10-30 గంట
లకు చేరెను. మరుసటిదిన ముదయ మైదు గంటలకు రేవు విడిచి
యింగ్లాండుకు బయలుదేరెను. (అ. ప్రె.)

ఇప్పుడే వచ్చినవి

సింగిల్ బారత్ మాల్-లోడింగు తుపాకులు. లండ
నులోనున్న జోసెఫ్ బరనవారిచే తయారుచేయ బడినవి.
35” స్టీల్ బారెట్, స్టీల్ లాక్ అండు నిష్పిల్ చేబడ్డగలది.
మేల్లెన వాల్ నట్ ప్లామ రాంరాడుతో సహాగలదు.

28 బోరలది ధర రూ 55
24 ” ” ” 60

డబల్ బారెట్ బ్రిష్-లోడింగు 12 బోరల హావరు
తుపాకి 30” స్టీల్ బారెట్ గలది. రైట్ మాడిఫైడ్, రెప్ల
పుష్-వోక్, స్టీల్ లాక్ అండు ఆక్స్ గలిగి క్రాస్ బోర్డు
ప్రిన్సిపాల్ తో సహా మాక్ గాను ప్రత్యేకముగా జర్మనీలో
తయారు చేయబడినవి. 1 కి ధర రూ 90-0-0.

పైరక్ మే మేలైనది అందముగా నగిషిపని చేయబడి
నది 1 కి ధర రూ 115.

Messrs Spencer & Co, Ltd.
Madras.

పట్టుకొనుటకు నలుగురు ఉద్యోగులను నియమించిరి. వీరికి నీటి
పనుల మెయింట్ మెన్ ట్రాపు ఉద్యోగులు 15 రు బిల్డింగులు,
3 ఫోరుములు 1 అసిస్టెంటు ఇంజనీరు ఆమాన్యములలో స
హాయము జేయుదురు.

కార్పొరేషను ఉద్యోగుల సంఘము

ప్ర:— ఈసంఘము ప్రత్యేకసంస్థయా, లేక కార్పొ
రేషను అధికారముక్రింద నున్నదా? ఉ:— ఇది కమిషనరుగా
రిచే రిక్లెక్షన్ చేయబడినసంఘమే.

ప్ర:— కమిషనరుగారు సహాయము జేయవలెనని
కాన్సిలువారు తీర్మానించిరా లేక వాల్చెప్టమేదా?

ఉ:— అవును.

ప్ర:— ఈసంఘము సభ్యులు కాని వారి వద్ద చందా
లు వసూలు చేయరాదా? సంఘము పేరుట అల్పాద్యోగులను
కొన్నిసందర్భములందు చందాలీయమని పీడించుట స్వాభా
వమనా?

ఉ:— గుమాస్తాలు ఐచ్ఛికముగా చందాలిచ్చినచో
సంఘమువారు వసూలు జేయుట కభ్యంతరము లేదు.

రివెన్యూ ఉద్యోగిని నియామకము

ప్రశ్నోత్తరములు జరిగిన పిమ్మట రివెన్యూ ఉద్యోగి
నియామకము గూర్చి చర్చ జరిగెను. ఈపదవికి ప్రతికలో ప్రక
టింపగా 83 దరఖాస్తులు వచ్చినవి.

డా॥ విజయరాఘవులుగారు: తాను దరఖాస్తు లన్నియు
జూచుసరికి ఆశ్చర్యము కలుగుటచే యిట్లు తీర్మానించెదనని
చెప్పెను:—

“ఈసభవారు 9 రు అభ్యర్థులను యెంచుకొని రప్పించి
నచో వారిలోనుండి చివరకు ఒకరిని సభవారు యెన్నుకొన
వచ్చును.” చట్టమునందలి రెవ సబ్ క్లాజ్ ప్రకారము ఉద్యోగిని
నియమింపకుండునచో గవర్నరుగారు చివ్రువువచ్చినవాని
నియమించుదురు. గవర్నరుగారు నియమించునపుడే, ప్రస్తుత కమి
షనరు గారిని నియమించినట్లే సభవారు నియమించు వాని
కన్న యెక్కువనవర్తకుల వారినే నియమించుదురు. అయినను
ఉద్యోగము కొరకు ప్రకటించినపుడు స్పష్టముగ యిట్లు చెప్పి
యుంకిరి. మాతనోద్యోగి ప్రభుత్వకాఖరుగాని, కార్పొరేషను
నాఖరుగాని కానియెడల తాత్కాలికముగనే నియమింపబడును.
కావున యిప్పుడు స్థిరముగా నియమించుకొనుట సత్విముగాదు

వృత్తాంతలేఖలు

నంద్యాల

జూలై 15-10-25 తేదిన ఈయారిలో 5, 6 సంవత్సరముల నుంచి నిర్విఘ్నముగా జరుగుచున్న తొ. రామభద్రయ్యగారి యుచిత ఆయుర్దేవ వైద్యశాలలో 121 శైవ సుబ్రహ్మణ్య శర్మగారి అగ్రతీత్రీంద్ర శ్రీగస్తంతరి శ్రాజా మహోత్సవమును దానికి అనుబంధముగా ఆసాయంకాలమే శ్రీకృష్ణాదియా రీషిం గురూములో ఆంధ్ర ఆయుర్దేవమును గురించి గొప్పయోగపాత్ర సములును జరిగినవి. ఈ జరిగినవాటిలో ప్రప్రధానులుగా శ్రీయుత గా. హరిసర్వోత్తమ రావుగారు ఒకస ప్రబోధమే న్నుతగినదై యున్నది.

(ఒకవిలేఖరి)

రాజమండ్రి

కో-ఆపరేటివు సెంట్రల్ బ్యాంకు

రాజమండ్రిలోని కో-ఆపరేటివు సెంట్రల్ బ్యాంకు యొక్క సాధారణసంఘసభ నిన్న సాయంకాలము 4 గంటలకు బ్యాంకు ఆఫీసులో దివాను బహదూరు చిత్రపు వెంకటాచలం పంతులుగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగెను. సంఘసభలో ఆమోదింపబడిన కొన్ని తీర్మానములను యాదీగువ పొందు పరచుచున్నాను.

1. బోగ్డ ఆఫ్ డైరెక్టరుల యొక్క 1924-25 సంవత్సర నివేదిక చదువడమైనది. నివేదిక ఆమోదింపబడినది. నూటికి తొమ్మిది రూపాయలు లాభ మియ్యబడునని ప్రకటింపబడినది.
2. బైలాలో "గోదావరి" అను శబ్దమునకు ముందు "తూర్పు" అని జేర్చుటకును, తరువాత "పాలవరము డివిజను" చేర్చుటకును సభవారు అంగీకరించిరి.
3. బ్యాంకుపక్షమున గోదావరిజిల్లా ఖైడరేదురుకు మ-రా-రా-శ్రీ, పాలకోడేటి గురుమూర్తిగారిని ప్రతినిధిగా ఎన్నుకొనడమైనది.
4. ఆంధ్రజిల్లాలకు ఎపెక్సు బ్యాంకు ఒకటి ఆవసరమని యీ బ్యాంకువారు అభిప్రాయపడుచున్నారు. ఈ సంవత్సరమున జరుగు సమావేశమునకు మ-రా-రా-శ్రీ, పాలకోడేటి గురుమూర్తిగారిని ప్రతినిధిగా ఎన్నుకొనడమైనది.

(స్వకీయవిలేఖరి)

కావలి

(స్వకీయవిలేఖరి)

ధన్వంతరి జయంతి

ఆక్టోబరు 17:—ఈనెల 15-వ తేదిన ఆయుర్దేవ మండలివారు ధన్వంతరి జయంతి యుత్సవమును మిగుల సుత్సాహముతో జరిపిరి. ఉదయము రిఘంటలకు ధర్మవైద్యశాలా మందిరమున మంగళ తూర్వ రావములు చెలగ వేదోక్తముగా శ్రీగస్తంతరిశ్రాజ జరుపబడినది. సాయంత్రము 6 ఘంటలకు బోర్డుబాలికా పాఠశాలధనమున నొక బహిరంగసభ కూడెను. పురప్రముఖులెల్లరు సభ నలంకరించిరి. శ్రీయుత కసవరాజు నరసింగరావు పంతులుగారు అధ్యక్షతవహించిరి. బెల్లంకొండ శ్రీనివాసారావు వారిచే ధన్వంతరి మీద రచింపబడిన పద్యములు చదువబడినవి. శ్రీయుత వైద్య విశారద టి. వెంకటేశ్వర శర్మగారు పురాణోక్తరీతి ననుసరించి గస్తంతరి జీవితమునుగురించి జ్ఞానవిలసితమైనగంధీకోపన్యాసము నొసంగిరి. ధన్వంతరి ఆచార్యులవారు అవతారపురుషు డనియు ప్రప్రథమమున ఆయుర్దేవశాస్త్రమునకు మూలాధారమైన కల్పశాస్త్రమును రచించిరినియు దాని ననుసరించి చరకాదులు భిషగ్యైరులయిరియు మొదలగు అనేక సంగతులు బోధయొనర్చిరి. అనంతరము ఆయుర్దేవప్రాశస్త్యమును గురించి అనేక ఉపవాసము లివ్వబడినవి. ఈ ఉపవాసములు సభ్యుల ఆయుర్దేవదాహిమానము నినుమపింపకే నెను. పిమ్మట అగ్రాసనాధిపతి ఈ ధర్మవైద్యశాలను శాస్త్రముగా నెలకొల్పు భారము పౌరులందరిపై నున్నదని అనుభవపూర్వకమైన హితవచనములు నుడివిరి. సభ్యులెల్లరు చందన కర్పూర తాంబూలాదు భాగిన తర్వాత సభ ముగిసెను.

కాకినాడ నగర కాంగ్రెసు సంఘము

(స్వకీయవిలేఖరి)

కాకినాడ, అక్టోబరు 18:—నేటిసాయంకాలము 4 గంటలకు కాకినాడ నగర కాంగ్రెసు సంఘము సదరు సంఘకార్యాలయమున శ్రీయుత బులుసు సాంబమూర్తిగారి అధ్యక్షత క్రింద జరుపబడినది. 13 సభ్యులు హాజరు. ఈక్రింది తీర్మానములు చేయబడినవి.

1. కాకినాడ నగర కాంగ్రెసు సంఘముయొక్క అగ్రతీత్రీంద్రుడు, 'కార్యదర్శి, కార్యనిర్వాహక వర్గముయొక్క రాజీనామాను అంగీకరించుటకు తీర్మానించడమైనది. అని పార్లమెంటు సభ్యులారాయనగారు ఉపపాదించిరి. శ్రీయుత కోటమర్రి చిన రఘుపతిరావుగారు ఆమోదించిరి.

ఈ విషయము నవంబరు 7 న తేదీవరకు ఆపుచేయవలసి నవని యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు. అని శ్రీగుణపూడి కామేశ్వరరావుగారు సవరణపెట్టిరి. శ్రీ యల్లాజోస్యుల కామేశ్వరరావుగారు ఆమోదించిరి.

సవరణకు ఇద్దరు అనుమానరు 7 గురు ప్రతిహతులు అగుటచేత సవరణ త్రోసివేయడమైనది. తీర్మానమునకు 9 గురు అనుమానరు ఇద్దరు ప్రతిహతులు అగుటచేత తీర్మానము అంగీకరించడమైనది.

2. శ్రీయుత యల్లాజోస్యుల కామేశ్వరరావుగారిని అగ్రతీత్రీంద్రులుగాను, శ్రీయుత లక్కరాజు సుబ్బారావుగారు కార్యదర్శి కోశాధిపతిగాను, ఉంజి, అగ్రతీత్రీంద్రుడు యిక ముగ్గురుగల కార్యనిర్వాహకవర్గమును యేర్పాటుచేసికొనుటకు అధికార మియ్యడమైనది. సర్వజనాంగీకారమైనది.

పిమ్మట నూతన అగ్రతీత్రీంద్రుడు శ్రీ కామేశ్వరరావుగారు సభాధ్యక్షుడుగ నుండిరి.

3. పాట్నా తీర్మానముల ప్రకారము నగరకాంగ్రెసు సంఘములో రూ 0-4-0 చందాపైనగాని స్వయముగా వడికిన 2000 గజముల నూలుచందాపైనగాని విరివిగా నగరకాంగ్రెసు సంఘములో సభ్యులుగా చేరవలయునని కాకినాడపౌరులను యీసంఘమువారు హెచ్చరించుచున్నారు.

4. ఇంతవరకు పనిచేసిన అగ్రతీత్రీంద్రుడు కార్యదర్శికి కార్యనిర్వాహకవర్గమునకు యీసంఘమువారు వందనము లర్పించుచున్నారు.

* * * *

కాకినాడతాలూకా కాంగ్రెసు

కాకినాడ, అక్టోబరు 17:—నేటి సాయంకాలము 5 గంటలకు కాకినాడతాలూకా కాంగ్రెసుసంఘము సమావేశమయ్యెను. శ్రీయుత బులుసు సాంబమూర్తిగారు అధ్యక్షులుగా నుండిరి ఈక్రింది తీర్మానములు చేయబడినవి.

1. కాకినాడ తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘముయొక్క అగ్రతీత్రీంద్రుడు, కార్యదర్శి, కార్యనిర్వాహకవర్గముయొక్క రాజీనామాను అంగీకరించుటకు తీర్మానించడమైనది. సర్వజనాంగీకృతము.

2. శ్రీయుత యల్లాజోస్యుల కామేశ్వరరావుగారిని అగ్రతీత్రీంద్రులుగాను, లక్కరాజు సుబ్బారావుగారిని కార్యదర్శిగాను, నేట్రకంటి శ్రీనివాస కోనేట్రావుగారిని కోశాధిపతిగాను యిక నలుగురుగల కార్యనిర్వాహకవర్గమును ఏర్పాటుచేసికొనుటకు అగ్రతీత్రీంద్రునికి సంపూర్ణాధికార మియ్యడమైనది. సర్వజనాంగీకృతము.

పిమ్మట నూతన అగ్రతీత్రీంద్రుడు శ్రీ కామేశ్వరరావుగారు సభాధ్యక్షుడై నుండిరి.

3. పాట్నా తీర్మానముల ప్రకారము తాలూకా కాంగ్రెసుసంఘములో రూ 0-4-0 చందాపైనగాని స్వయముగా వడికిన 2000 గజముల నూలు చందాపైనగాని విరివిగా తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘములో సభ్యులు చేరవలయునని కాకినాడ తాలూకా పౌరులను యీసభవారు హెచ్చరించుచున్నారు.

4. కార్యనిర్వాహకవర్గములోని సభ్యత్వమునకు వచ్చు రాజీనామాలు అంగీకరించుటకు వీరిస్థానములకు క్రొత్తవారిని కార్యదర్శి కోశాధిపతి సహితముగ కూడ నియామకము చేసికొనుటకు అగ్రతీత్రీంద్రుడు పూర్ణాధికార మియ్యడమైనది.

5. ఇంతవరకు పని చేసిన అగ్రతీత్రీంద్రుడు కార్యదర్శికి కార్యనిర్వాహకవర్గమునకు యీసంఘమువారు వందనము లర్పించుచున్నారు.

* * * *

స్వరాజ్యపక్ష జాతీయపక్ష సంయోగము

డాక్టరు రామచంద్రరావుగారి యభిప్రాయము.

ఈమధ్య ఆంధ్ర స్వరాజ్యపార్టీ అధ్యక్షులు అయ్యదేవర కాశేష్వరరావు పంతులుగారికిని కాసనసభయందు జాతీయ పక్షమునకు నాయకుడగు చిల్ల పెల్ల నరసింహరాజు గారికిని జరిగిన రాజీ ప్రసంగమును గూర్చి పత్రికలలో కొంత ఆందోళన జరిగిన సంవత్సరమున ఆంధ్ర స్వరాజ్యపార్టీ కార్యవర్గి డాక్టరు రామచంద్రరావుగారు వారి యభిప్రాయము నీదిగువ రీతి ని వివరించిరి:—

ఈవిషయమై ఎక్కువగ ఆందోళన జరుగుట విచారణీయము. వీరి సంభాషణ గత ఏప్రిల్ నెలలో విశాఖపురియందు జరిగియుండెను. అప్పుడు అచట స్వరాజ్యపార్టీ సభ జరిగినప్పుడు నరసింహరాజుగారు మా అంబరితోడను ఇందును గురించి చర్చించి యుండిరి. 2 ఏండ్ల క్రిందట అఖిలభారత కాంగ్రెసు కమిటీ సభ విశాఖపురియందు జరిగినప్పుడు నేను నరసింహరాజుగారిని కాంగ్రెసునందును, ఆసహాయోద్యమమునందును పాల్గొనుచుని కోరియుంటిని. కొన్ని మరతులతో వారు చేరుటకు అనుమతించిరి. కొలదిరోజుల క్రిందట దివాన్ బహద్దరు మోహన్ రామ చంద్ర రావు గారు ను దిల్లీ బి.టి.రంగాచారి గారు ను నాతో రాజీరి గూర్చి చర్చించిన పిమ్మట ఇందువిషయమై జాగ్రత్తగ ఆలోచించెదమని వాగ్దాన మొనర్చిరి. నేనున్న నామిత్రులగు క. రామలింగారెడ్డిగారును ఇందును గూర్చి దీర్ఘముగ ఆలోచించి యుంటిమి. త్వరలో రాజీరి తీరు ది రెండు పక్షములు ఏకమైపోగలవని నమ్ముచుంటిమి. అయితే ఈపైని విచరింపబడిన సంభాషణయంతయు వ్యక్తులమధ్య జరిగినటులే ఎంచలయునుగాని పార్టీలమధ్య కావని స్పష్టముగ తెలియనగును. అందులో ఎట్టి ఆక్షేపణయు నుండజాలదు. నిజముగ మనచూలోచించినవో నిశ్చయార్థప్రాయములను ఇందు మూలమున తెలిసికొనగలుగుదుము. కాశేష్వరరావుగారు, నరసింహరాజుగారు సహపాతులు, స్నేహితులు. పార్టీలతో జోక్యములేకుండ వారు వ్యక్తులుగ ఈవిషయమై చర్చించియుండిరి. తస్మాద్విస్తా ఆ యభిప్రాయములు ప్రచురమైనవి. ఇతరులు కాశేష్వరరావుగారితో ఏకీభవించినను ఏకీభవించునను ఆంధ్రస్వరాజ్యపార్టీకి ఈ యభిప్రాయములకు సంబంధమేమియులేదు. కాశేష్వరరావుగారి యభిప్రాయముకూడ నిదియేయని నేను స్పష్టముగ చెప్పగలను. కాన్పూరుకాంగ్రెసు జరిగినపిమ్మట ఆంధ్ర స్వరాజ్యపార్టీ మీటింగులో ఈవిషయమై చర్చించబడి పర్యవసానము లేల్పబడును. ఆంధ్రస్వరాజ్యపార్టీవారు ఈరాజధానిలోని ఇతర స్వరాజ్యపార్టీలతో ముందుగ సంప్రతించుదురు. అందరు స్వరాజ్యపార్టీలూ ఏకీభావముతో పరిచేసినగాని రానున్న ఎన్నికలలో ఈపార్టీకి జయము చేహకనేరదు ఈవిషయమై మద్రాసులో జాయింటుసభ జరుగును. ఈలోపుగ ఈవిషయమై పూర్తిగ చర్చజరుగుట అవసరము. శ్రీనివాసయ్యగారు, సత్యమూర్తిగారు, రామలింగారెడ్డిగారు ఇందునుగూర్చి చర్చించుట సంతోషకరముగ నున్నది.

(బెజవాడ విలేఖరి)

పెద్దాపురం

మ్యూనిసిపల్ ఎన్నికలు

ఈనెల 27, 28, 29, 30 తేదీలలో నాల్గువార్డుల ఎన్నికలు జరుగునని నోటిసు కట్టినమీదట 14 తేదీని నాల్గు వార్డులకు యీదిగువ నువహించినవారు దరఖాస్తులు పెట్టిరి.

1 వ వార్డు (1) అనుకుల లక్ష్మన్న (2) కండవెల్లి పీరన్న (3) జోశ్యుల వెంకటరత్నం గార్లునూ.

2 డవ వార్డుకు, నిరోగి వెంకట సుబ్బారావుగారునూ.

3 డవ వార్డుకు, ముప్పన చినపీరాజుగారునూ.

4 వ వార్డుకు మట్టే సుబ్బారాయుడు, అకాశపు ప్రభులింగండ్ల శ్రీరామమూర్తిగార్లునూ, దాఖలుచేసిరి.

2, 3 వార్డులలో దరఖాస్తులమీద, పోటీలేనందున, నిరోగి వెంకటసుబ్బారావు, ముప్పన చినపీరాజుగార్లు సభ్యులైరి.

గవర్నరుగారికి స్వాగతము

ఈనెలలో గడచిన మీటింగులో, మాకాన్సిలు వార్డు గవర్నరుగారికి స్వాగతము యిచ్చుటకు తీర్మానించి, రెండువందల రూపాయలు, అందునిమిత్తం వ్యయపర్చుటకు ఆంగీకరించి, డబ్బు కాంక్ష కోచేసిరి.

ఒకవిలేఖరి

తొలి శారద

ఇది పక్షమున కొకసారి ప్రచురితురైనాడును.

వెలువడునట్టి సంస్కృతభాషాపత్రిక

సంపాదకుడు అయ్యున్నాడతా : భూషణ విద్వాత్ శేషశాస్త్రిగారు

(కోడన సంవత్సర ఆశ్వయుజ శుద్ధ శమి భాష్యమేము నాడు (28-9-1925) కలుగడిన మొదట సంచికను కృత్జ్ఞతతో నందుకొంటిమి. సనాతనధర్మమున, యుక్తేదమును, సంస్కృత భాషను గురించిన వ్యాసము లిందు ప్రటింపబడగలవు. కార్యస్థానము శృంగేరి. మైస్సూరుసంస్థానము. సాలుచందా రు 2-0 మాత్రమే. శ్రీ శ్రీ ద్వారకాధీశ జగ్గురు శంకరాచార్య మహాస్వామిలవారును శ్రీ కృష్ణానందతీర్థమహాస్వామిలవారును (యశుబాగిల తేత్రము) ప్రధానపాపములుగా నున్నారు. వలయువారు శృంగేరికి వ్రాయవలెను.

“కృష్ణామండల రైతులకు విజాపన”

1918 సం॥ లో నీటితీరున జాస్తి సందర్భములో స్థాపించబడిన కృష్ణాజిల్లా రైతుసంఘము విజృంభణముగ కొంతకాలము పనిచేసి దేశములో కల్గిన రాజకీయపరివర్తనలవలన స్థంభించి ప్రాముఖ్యమైన రైతాంగ మెరలను మూలద్రోసి చలనము లేక రానురాను వ్యవసాయకుల్ని దుర్గమముగ నందుటచే మన జిల్లాలోని మన వ్యవసాయకుల స్థితిగతు లారని కష్టముల బాపుకొనుటకున్న లాభకరమైన మార్గములు వెదకి సంపదై క్వర్తము లభివృద్ధి పొందించుటకున్న “కృష్ణామండల వ్యవసాయకుల సంఘము” అను సంస్థ నెలకొలిపి పాటుబడుట సరమని ముఖ్యముగ తనకు మనవిజేయుచున్నాను. బుడమేరు, రామిలేరునరదముంపులల్లగు, యాసంవత్సరం తిట్టస్థించిన తుపానువల్లను రైతాంగ మనుభవించిన కష్టనష్టముల కంతులేకుండనున్నది. బుడమేరు రామిలేరు మొదలగువాటి నీరు రైతులకు వినియోగపడునటుల ప్రాజెక్టును నిర్మించుటకును, బెజవాడ ఆనకట్టపై వృధాగా కృష్ణప్రవాహము సముద్రము పాలగుటకంటె విభరంపట్నం సమీపమున పెద్దాపురం నిర్మించి బెజవాడ, తిరువూరు, నందిగామ, గన్నవరం, నూజివీడు తాలూకాలోని మెట్టగ్రామాదు లన్నియు పల్లంక్రింద సాగుగుటకును, కైకలూరు తాలూకాలోని కొల్లేటిముంపు లేకుండ వుప్పుతేరును సముద్రములోకి త్రవ్వించుటకును, గ్రామములలో ప్రజలకు పశువులకు తరుమ సరియగు నైద్యసహాయము పొందుటకును, దివి డిస్ట్రిక్టు మునసబ్ కోర్టు అనిగడ్డలోను, నూజివీడు డిస్ట్రిక్టు మునసబ్ కోర్టు బెజవాడనుంచి గన్నవరంలో వుంచుటకును, నూజివీడు రెవిన్యూ డివిజన్ ఆఫీసు గన్నవరంలో వుంచుటకును, మొదలగు సహకరణను సాధించుటకు తీవ్రమైన ఆందోళన చేయవలసియున్నది. కాన మన “నూతన కృష్ణామండల వ్యవసాయకుల సభ” ననబరు నెలలో బెజవాడయందు సమావేశపర్చుట కేర్పాట్లు జరుగుచున్నవి. మండల వ్యవసాయకులందరు ఆహ్వానసంఘములో చేరి యుక్తముగ తోడ్పడవలయును. కృష్ణామండల వ్యవసాయకుల మహాజన సభాహాస్థానంపుసభ గన్నవరం క్లబ్ లో 22-10-25 తేదీ మధ్యాహ్నం 1 గంటకు జరుగును గాన జిల్లాలోని రైతుప్రముఖులు తప్పక దయచేసి సర్వసమయ తోడ్పడవలయునని వేడుచున్నాడను.

మస్తాబాద, శంకర వేంకటేశ్వరరావు.

సం॥ము 1-కి 10,000 ను గడించుట ఎన్ని?

By Manufacturing Hair Oils

పరిశ్రమమునందు 40 సెల్లరముల అనుభవముగల ఫార్మ్యులార్ శైవలక్ష్మి ప్రజలందరిచేతమోదించబడిన వాసనలనూ నెల తయారచేయుటనుగురించి విపులముగా గులభక్తైలలో ఆంగ్లభాషయందు వ్రాసియున్నారు. బాగుగా ప్రయత్నముచేయబడిన 16 ఫార్మ్యులాలుగలవు. ప్రతి 1కి వి.పి.భిర్సులుగాక రూ 4 లు

Industry Book Dept.,

12, Keshub, Bhaban, Shambazar Calcutta.

ప్రపంచమందు అంతటను ముంచిస్వాగతము

“కామశాస్త్రమునకు” గలదు. ఆరోగ్యము, విశ్వరమ్య, ఆభివృద్ధి మొదలగు వాటినిగురించి సలహా యిచ్చు గ్రంథము. 150 పుటలు గలది. మీవద్ద లేకున్న ఒకటిని తెప్పించుకొనుడు. ఇది ఉచితముగా తపోద్భవశ్రీక పంపబడును. కావలసిన వారు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు.

ఆలంకర్తాహ బోధకశాల,

28, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

చెన్న పురి బజారుధరలు

1925-వ సం॥ అక్టోబరు 21-వ తేది బుధవారము

1. ధాన్యములు

దరియము బా 1-కి రు 80 0 0 మొదలు 42 0 0 వరకు

వియ్యముబస్తాలు	మొదలు	వరకు
కసుప తెనాలివి ,, ప 48 గలవి రు	14 0 0	15 0 0
నెల్లూరివి ,, డిటా ,,	15 8 0	16 0 0
డిల్లి ,, డిటా ,,	16 0 0	17 0 0
రొగిలలు రా. 164 బస్తా 1-కి ,,	8 12 0	9 0 0
సుప్రలు ,,	20 0 0	24 0 0

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205 ,,	12 8 0	18 0 0
సెనగలు ,, డిటా ,,	12 8 0	18 0 0
పెసలు ,, డిటా ,,	18 8 0	14 8 0
మినుములు ,, డిటా ,,	15 4 0	16 8 0
జలవలు ,, ర 164 ,,	8 8 0	9 0 0

3. నూనెపప్పులు

సుప్రలనూనె బా 1-కి ,,	110 0 0	112 0 0
నెయ్యి మ 1-కి ,,	14 0 0	25 0 0
కొండాపురంవేరు సెనగపప్పుబా1కి ,,	58 0 0	59 0 0
ఇతరప్రదేశము ,,	54 0 0	56 0 0
వేరు సెనగనూనెగానుగబా1-కి రు 120 ముఖనూనె	115 0 0	
ఆముదము బా 1-కి ,,	110 0 0	112 0 0

4. చిల్లరపప్పులు

చాయపసుపు బా 1-కి ,,	100 0 0	
కూరపసుపు ,,	45 0 0	50 0 0
మిరపకాయలు(గుంటూరివి)బా1కి ,,	100 0 0	110 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు వీలిమందు మణుగు 1-కి రు	45,50	
కాళపాస్త్రపాయకట్టు ,,	50,55	
బెల్లము బా 1-కి రు	40 0 0	60 0 0
చింతపండు బా 1-కి ,,	60 0 0	80 0 0

5. టెనుము

వట్టారకం బా 1-కి ,,	28 0 0	88 0 0
చదరం ,,	28 0 0	86 0 0
రవుండు ,,	88 0 0	45 0 0

6. లోహములు

నెండి 100 కులంకిన ,,	72 0 0	75 8 0
బంగారము, కలము 1-కి ,,	21 4 0	21 8 0
పవరము 1-కి ,,		18 5 8
ఇత్తడి బా 1-కి ,,	256 0 0	260 0 0
రాగి డిటా ,,	280 0 0	281 0 0
అస్కాచక్కర 226 పా! గలవి	28 4 0	28 8 0

7. దూది

బోండావెన్నబారవ 1-కి రు	800 0 0	
పల్నాడు దూది ,,	215 0 0	

8. నూలు

కోయిల్ పట్టి నెం 10½ పెట్టె 1-కి ,,	7 0 0	
మధుర నెం 12½ పెట్టె 1-కి ,,	4 12 0	
పుట్టూరు యేనుగ నెం 8½ పెట్టె 1-కి ,,	7 4 0	
నూళయేనుగ నెం 20 ,,	9 8 0	
పద్మావతి నెం 24½ ,,	9 12 0	
14½ క్విలక్ పత్తి ,,	7 4 0	
నెం 20 బెన్ని సింహం యీటె ,,	9 4 0	
నెం 22 ,, ,,	9 12 7	
నెం 12½ బెన్ని పర్మిట ,,	8 0 0	
నెం 14½ ,, ,,	8 4 0	
నెం 12½ అత్తెన్ను ,,	7 2 0	
నెం 12½ కొయిలుపట్టి ,,	7 8 0	
నెం 22½ రంగవిలాసి ,,	9 8 0	
నెం 14½ రాధాకృష్ణుడు ,,	7 4 0	
నెం 12½ సాండుబెరి ,,	10 0 0	

అర్చనాదుడే! కొద్దిప్రతులుమాత్రమే! త్వరపడుడే!
అర్చనాదుడు ఆంధ్రనాటక ప్రపంచము
నాటకములు బుద్ధ కానంద ప్రభాతమే!

మృత్యువేదము బలవంతము కరుణారస ప్రవాహములే!
మృత్యువేదము బలవంతము కరుణారస ప్రవాహములే!
మృత్యువేదము బలవంతము కరుణారస ప్రవాహములే!
మృత్యువేదము బలవంతము కరుణారస ప్రవాహములే!
మృత్యువేదము బలవంతము కరుణారస ప్రవాహములే!
మృత్యువేదము బలవంతము కరుణారస ప్రవాహములే!
మృత్యువేదము బలవంతము కరుణారస ప్రవాహములే!
మృత్యువేదము బలవంతము కరుణారస ప్రవాహములే!
మృత్యువేదము బలవంతము కరుణారస ప్రవాహములే!
మృత్యువేదము బలవంతము కరుణారస ప్రవాహములే!

లోకమయహరకస్తూరిమాత్రలు

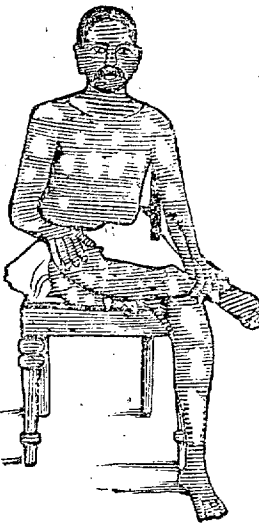
594

విజ్ఞాపన

మహాభాగా 25 సం॥ ల నుండి నేను లోకనేవ చేయుచునుండగతి తమకు తెలిసియుండవచ్చును.
ప్రతి సం॥రము లక్షలకొలది కుటుంబములు నన్ను చాలా ప్రీతితో ఆహరించుచున్నా. ఇండియావారుమాత్రమే
గాక బర్మా, సిలీస్, మలయా, ఫిజిలాండు, ఇంగ్లాండు మొదలగు విదేశీయులందుడు వారుగూడ నాతో
స్నేహము చేసియున్నారు. సాధారణముగా వైద్యులందఱును నన్ను ఆహరించుచున్నారు. సమయము వచ్చి
నప్పుడునన్ను మరదుటలేదు. నావేరు (లోకమయహర కస్తూరిమాత్రలు)చంటిపిల్లులు, బాలెంతిలు, పదుచు
వా, ముసలివారు, వారు వీరవశేల సమస్త మానవకోటియు నన్ను ప్రేమించుచున్నారు. సమస్త జీవులును,
సకలజ్వరములు, మాంద్యము, శీతవాతము, ప్రక్కలయ్యాడు, అకలిలేకుండుట, మలబద్ధము, జీర్ణించిన భేదులు,
కడుపునొప్పి, జలుబు, దగ్గు (క్వాసకాసము, పల్లనొప్పి, నడుమునొప్పి, ఇకొప్టాయెంజా, ప్లేగు, జ్వరములు
మొదలగు వ్యాధులకు, ఇతరవ్యాధులకు అనుపానపత్రికలో నున్న ప్రకారము వాడిన తప్పక గుణముగను. నలు
దిక్కులనుండి నన్ను గుఱించి పంపిన యోగ్యత పత్రికలు వేసకువేలు గలవు. ఒకడభా నాతో స్నేహము చేసిన
వారు మరెవ్వడు నన్ను మరవరు.

800 మాత్రలుగల బుడ్డి 1-కి ధర 0-4-0. పోస్టుఖర్చు వేరు. 6 బుడ్డ వెల పోస్టుఖర్చుతో రు. 1-8-0. 12 బుడ్డు
రు. 2-18-0. 25 బుడ్డు రు. 5-8-0. కావలసినవారు ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాయుడు.
ఆయుర్వేదవైద్య పాశ్యపు వెంకటాచల పండితులు, శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు.

కుష్ఠమునకు చికిత్స యినాముగా చేయబడును

(ప్రత్యేకమైన పద్ధతియూడవలెను)

తెల్లకుష్ఠము తప్పక కుదురునని ప్రజలకు రూపిం
చుటకును, దాని అత్యద్భుత గుణములు రుజువుచేయుట
కును ఈ అమోఘమైన బౌద్ధధర్మ ఇనాముగా నయానా
పాట్లములు పంపబడును. ఒక ఆంగ్ల శీలం స్థలమునందు అద్భు
తమైన గుణము ఒకపాట్లముచే గలుగును. తక్షణమే
వ్రాయుడు మీరు వి. పి. ఖర్చుల నిమిత్తమే 0-6-0
చెల్లించవలసి యుండును.

PANDIT KRIPARAM

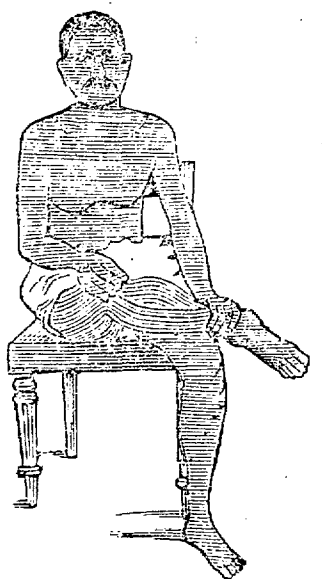
Specialist in Leprosy

8, Nandibagan Lane,

Sulkhia, Howrah.

బౌద్ధధర్మ వాడుకు మనువు

(ఉత్తరములు ఆంగ్ల భాషలోనే వ్రాయవలెను.)

బౌద్ధధర్మవాదిన పిమ్మట

భృంగామలకతైలము

నలకారోగములను, నేత్రరోగ

గములను నివారించును. 6 బెస్సుల

బుడ్డి 1-కి ధర రు. 1-4-0

(3347)3

ఆయుర్వేదభూషణ నోరి రామశాస్త్రి, ఆయుర్వేదనిలయము, బెజవాడ.

వైరెక్కు

మలేరియా, ఇతర జ్వరములు

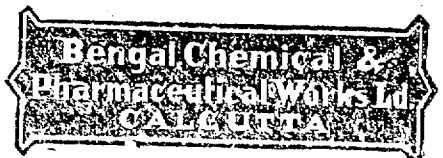
ఒక్కటియే తక్షణమే కుదుర్చును. దీనిని ఉపయోగించిన రోగులు ఆ గృహమును
పుష్టిని గియుండుటయే ఒక గొప్ప యోగ్యతాపత్రిక. ఇందుచేతనే వైరెక్కుకి లెక్కపెట్టు
ట కలుకానంత మిక్కిలి అమితముగా విక్రయించబడుచున్నది.

ఇండేమియు రహస్యములేదు

దయచేసి వ్రాసిన యోగముకూడ తెలుపబడును

బుడ్డి 1 కి రు. 0-13-0 మాత్రమే

వి. పి. ఖర్చులతో సహా రు. 1-4-0.

1591

క్లిరబలతైలము

వాతరోగములకు వైద్యమును
నందించి. మలబారుదేశమునుంచి ప్రఖ్యా
తినిపొందినందు. ఆంధ్రులు ఇదివరకు,
అనుభవించి యెరుగని దగుటచేత

ముక్త్యాల రాజాగారు బహుధనము వ్యయించి, తమ సంస్థానవైద్యులచే తయారుచేయించి అందరికి లభ్యమునట్లు చేసినారు.
ఈతైలము అన్ని వాతవ్యాధులను బోగొట్టును. మనోవ్యాధిగలవారలకు, పితృప్రకృతిగలవారికి మిక్కిలి మంచిది. నరములకు
బలమునుగలిగించి కీరదాహ్యమును పెంపొందించును. చచ్చుబడిన కీరము గలవారికి, సుఖవ్యాధులచే బాధపడి సంతోషకృ
క్లోష్టయినవారికి మంచిది. వాతరోగులు అనేకమంది దీనిని నేవించి విముక్తులయినారు. మాయాభవమును, పాతవ్యాధులకు
గంతటి మందులేదని నమ్మకము నుదిరినది. డాక్టరు కోమలుగారుగూడ మెచ్చుకొన్నారనుటను బట్టి దీని ప్రాశస్త్యము తెలియ
ఇలను. సంస్కారాధిక్యమునుబట్టి మూడువిధములుగా తయారుచేయబడినది. తాపాతునుబట్టి ఏదికావలసిన వారు దానిని
అప్యించుకొనవచ్చును. బౌద్ధధర్మ వాడువిధము మందుతో పంపబడును. ఇది వైద్యరసమునకే గాక లోపలికి పుచ్చుకొనుటకు
తెచ్చయోగించును. 7 సాగ్గు ఆవర్తితమైనది. 4 అవున్సులు 2-0-0. 21 సాగి ఆవర్తితమయినది 4 అవున్సులు 5-0-0. 101 సాగి
కువర్తితమయినది 1 అవున్సు 8-0-0 4 అవున్సులు 12-0-0 ఎక్కువగా తీసికొనువారికి కమిషను రేటు: పోస్టుఖర్చులు వేరు.

అడ్రసు:— మేనేజరు, ఆర్థర సాయనశాల, ముక్త్యాల, కృష్ణాజిల్లా.

అమృతాంజనము

చక్కనిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, బొంబాయి

ఆయుర్వేదశాస్త్రీ, అష్టావధాని 1676
కందకూరి వేంకటసుబ్బారావు యం. డి. యె. గారి

యోగ్యతా పత్రకము

1

అమృతము

ఒక శ్రేమాత్య! 1 గంటకే గుణము!!

ఈ యామృతము శుక్రధాతుబలమునకే నిర్మింపబడినది. రాత్రిపూట నోకమాత్రం దీక్షింపిన ఎంతబడిన మైన శుక్రమైన ను వెంటనే సంసారశుభము నీయగలదు. 5 దినములు పుచ్చుకొనిన మూత్రములతో గలిసి గాని మూత్రమునకు నుండు వెనుకలంగాని నిద్రలోగాని పోయెడి శుక్రస్వప్నము స్వప్నముగా నివారణయగును. మధ్య నపుంసములు, నరముల బలము తగ్గిన వారు ఈమాత్రలనే పైకి పూతగానూడ నవయోగించిన మిక్కిలి కత్తి వంటలు కాగలరు. అనేకలకు వాడి దృష్టాంతము చూచిన యామృతము. మీయు త్రరములు రహస్యముగా నుండు బనును.

20 మాత్రల సీసా రు. 2-0-0

అమృతాశ్రమము, నెం. 1, ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

పెరంబూరు, పుదుక్కోటస్టేటు 14-6-25

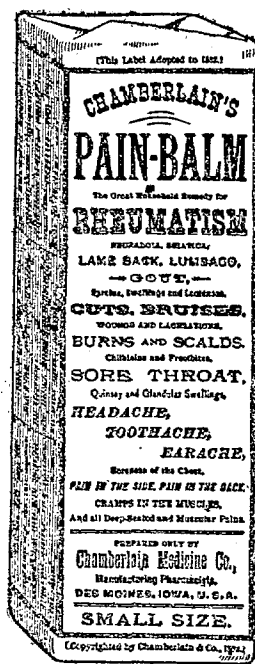
అయ్యా! మీ "కామామృతం" 4 సీ|| నేవించితిని. కోల్పోయిన బలము నాకు మూల యొసగినది. "కామామృతం" యొక్క గుణమును మిక్కిలి క్లాపింపచున్నాను. సర్వజనోపయోగముగా దీనిని మీరు తయారు చేసినందులకు నామనఃపూర్వక నమస్కారములు. మజల 2 సీసాలు వి. పి. చేయఁడు. సర్దార్. ఎస్. ఆర్. రామచంద్రసర్వైగార్,

2

యం. యల్. పి.

పెరవర్ణి తంజావూరుజిల్లా ది 6-5-25

అయ్యా! నేను కామామృతం వాడిన రోగికి 28 సం॥ వయస్సు. 20 సం॥ నుండి శుక్రస్వప్నముకలదు. శిల్పపంజరము లెచున్నాడు. మీ "కామామృతం" అనేనికి కొంతకాలము గుణము చూపించినట్లు చెప్పుచున్నాడు. కనక మరల పంపింప గోరుచున్నాను. టి. రాజగోపాలాచారియర్, హైదరాబాద్.

చేంబర్లైన్ గారి పెయిన్ బామ్

గాయములు, ఇలుకు, నెతురు పొరకుండుట, కీళ్ల సంబంధమైన వాపు మొదలగునాటికి చేంబర్లైన్ గారి పెయిన్ బామ్ ను ఉపయోగించి బాగుగా వర్తనచేసినచో అది చర్మరొగికి ప్రవేశించి, గడ్డకట్టుకొనిన రక్తము కరిసి వెళుముగా పారును. ఒత్తిడిని, నొప్పికి కారణమైన వాపును తొలగించును. అన్నిచోట్లలోను విక్రయించబడుచున్నది, సి పార్సు చేయబడినది. (8)

మీ వెంట్రుకలను వెంచుడు.

మీయొక్క శరీరమును ఎటుల పోషించుచుంటిరో అటులనే మీరు మీ వెంట్రుకల విషయములో నూడ ప్రస్తుతశాస్త్రీయమైన పరిశోధన ననుసరించి పోషింపవలెను.

కామినియా నూనె

(రిజిస్టరు)

కామినియా నూనె ప్రసిద్ధికెక్కిన వస్తువులచే శాస్త్రీయముగా తయారుచేయబడినది. ఇది శోభములు పెంచుటకు గాను మంచినపువు. ఇది వెంట్రుకలయొక్క మొదలగు కావలసిన సహాయమును చేయుచు పోషించుచుండును. దానిని ఉపయోగించినయెడల యిదివరలో రాలిపోవుచున్న వెంట్రుకలను రాలిపోకుండ కాపాడును, చుండు మొదలగు వానిని తలలో కలుగ నియ్యకుండ కాపాడుటయే గాక, వెంట్రుకలను పట్టువలె, మృదువుగాను, అందముగాను పెంచును. అంతియే గాక ఇది చర్మమును శుభ్రముగా నుంచి మెదడునకు చల్లదనమును కలిగించి సుఖము నిచ్చును. ఇన్ని మంచినగుణములు కలిగిన యీ కామినియా నూనె స్త్రీలకు, పురుషులకు, పిల్లలకు ర్గప్రసాదము. దానియొక్క ఆభివృద్ధిమునగాను, చెన్నపురి ప్రదర్శనములోను, డిస్లామో ఆఫ్ మెరిట్స్ చెన్నపురిలోను, అలహాబాదు ప్రదర్శనములోను బంగారు పతకములను బహు

మతిగా నొసంగిరి. ఒక బుడ్డి ధర 1-0-0. ఖర్చులు 0-6-0 ఎక్స్ పర్సెంట్. 3 బుడ్డు ధర 2-10-0. ఖర్చులు 0-12-0 ఎక్స్ పర్సెంట్. పై కామినియా నూనె ప్రతిన ర్తకునివద్దను, పట్టణములయందును, పల్లెలలోను విక్రయింపబడును. లేకున్న సోల్ యె. బెల్లూరు:- ఆంగ్లో యిండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ 155 జామ్యూనీదు, బొంబాయి అని వ్రాసిన మీకు ఏ సువాసన ద్రవ్యము లేక అత్తరు కావలసియున్న

ఆటోడిట్ బహారుకు ప్రాయుడు.

ఆటోడిట్ బహారు ఆత్తరు. లన్నిటిలోను ఉత్కృష్టమైనది. ఇది సువాసనద్రవ్యముగాను, అత్తరుగాను నూడ ఉపయోగపడును. కొన్ని చుక్కలను మీ చేతి కుమారులమీద చల్లినయెడల కమనీయమైన సువాసన అన్ని దిశలను వ్యాపించును. ఇది దీనియొక్క ఆభివృద్ధిమునకు కలకత్తా ప్రదర్శనములో బంగారుపతకమును బడసెను.

1/2 అవున్సు బుడ్డి ధర రు 2-0-0 | 1 ట్రాం బుడ్డి ధర రు 0-12-0
1/4 అవున్సు బుడ్డి ధర రు 1-4-0 | వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము 0-6-0

సోల్ ప్లేట్లు:- ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ, 155 జామ్యూనీదు, బొంబాయి.

రత్న పురుష లేహ్యం

శుక్రనష్టమును పోగొట్టి బలముగలుగజేయు అద్భుతలేహ్యం. ఏకార్థముచే సంభవించిన శుక్రనష్టమైనను పారదోలునని అనేకులు కొనియోడినారు. మేహమువల్ల వచ్చినదగ్గ, మూత్రరొగములుకూడా తగ్గును. డబ్బీ రు 3-4-0.

(క్రవ్యాధి)

1963

అజీర్ణమును పోగొట్టి అన్న మరుగునట్లు చేయుటయే గాక మంచిజలరాగ్ని కలుగజేయును. తులం 1 కి రు 1-0-0. పట్టాభిరామ వైద్యశాల గోదావరిజిల్లా (రాయనరం)

జర్నలు ఎలక్రికు దీపము

జర్నలులో క్రొత్తగా కనిపెట్టబడినది. నగరములందు స్వగృహము లందుండి భోగము లనుభవించునోరు ప్రతివారు కొనవచ్చును. శే.బిలు ఒల్లపై నుంచుకొనవచ్చును. గదులలో ఓప మెక్కడనున్నను, పక్కపై పరుండి దానికి సంబంధించిన తీగకు

తగిలియుండె వింటునొక్క పెరిగించవచ్చును, అర్చనవచ్చును. గదిలోనుంచి సూర్యుని యింట్లోకి తెప్పించినట్లే అద్భుతమైన కాంతినిచ్చును. గాలిలోనూడ వెలుగును. సభలలో పెట్టిన అనేకుల నాకర్షించును. 2294

అనుకరీదు రు 6-0-0. తగ్గింపు ధర రు 3-8-0. కైవస్తు అందు కంపెనీ, సాహుకారు శేట, మద్రాసు.

ప్రతాపక స్మారిమాత్రలు

మిక్కిలిపూటును సువాసనగలవి. తాంబూలములోగాని విడిగా గాని 1-2 మాత్రలను పుచ్చుకొనిన మిక్కిలి రుచికరమైన సుండుటయే గాక, అజీర్ణము, వాయువు, జలుబు, జ్వరము, దగ్గు, ఉబ్బనము, కలరా, ప్లేగు మొదలగు వ్యాధులను ఖండించును. సతి గృహముం దుండవలసినది. 250 మాత్రల సీ|| 0-4-0. డజన్ సీ|| 2-8-0 వి. పి. అ. 6. పి. సి. వ. అందు కో,

351-3 ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిడేపి. (నెల్లూరుజిల్లా)